DRZEWO POLSKIE

DWUTYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM PRZEMYSŁU I HANDLU DRZEWNEGO ORAZ LEŚNICTWA

REDAKCJA i ADMINISTRACJA w WARSZAWIE ul. PIĘKNA Nr. 13 m. 3, TELEFON 112-96.

PRENUMERATA KWARTALNA łącznie z dodatkami w kraju zł. 12, zagranicą $ 2.50	KONTO CZEKOWE P. K. O. Warszawa Nr. 16.350	TARYFA OGŁOSZENIOWA NA OSTATNIEJ STRONIE

Przedruk bez podania źródła wzbroniony.

Rok II. *Warszawa, dn. 25 lipca 1928 r.* *№ 14.*

ALEKSANDER DĄBROWSKI

WARSZAWA

Zagadnienie racjonalnej gospodarki drzewem

(Ciąg dalszy)

Z powyższego wynika, że wynagrodzenie winno być wydzielane przedewszystkiem z użytków w istocie przydatnych, bez względu na to, czy służebność mogła być na nich prawnie wykonywana czy nie, o ile należą one do tego samego objektu, co obszary obciążone służebnością.

Ten wyraźny brak ustawy mogłyby w praktyce uzupełnić władze ochrony lasów, gdyby rozporządzenie nie wyznaczało im przy znoszeniu służebności roli honorowej asysty, jak to wynika z treści omówionego powyżej art. 18 rozporządzenia.

Reasumując należy stwierdzić, że jeżeli zniesienie służebności ma przynieść istotną korzyść, sprawa ma być radykalnie rozwiązaną, a lasy mają być poświęcone dla rzeczywistej korzyści, niezbędnem i koniecznem jest uzupełnienie ustawy w dwu kierunkach:

1-o postanowieniem, że jedynie grunty, rzeczywiście nadające się do uprawy, której służyć mają — winny być wydzielane, choćby na nich nie mogła być prawnie wykonywana służebność, i

2-o przez pozostawienie władzom ochrony lasów pełnej swobody w udzielaniu zezwoleń na zmianę rodzaju użytkowania gruntów leśnych, w związku z likwidacją służebności

Ad. b) Według przybliżonego szacunku posiadamy około 800.000 ha nieużytków, nadających się jedynie pod kulturę leśną, a składających się prawie wyłącznie z piasków, wydm lotnych lub gruntów bagiennych. Pochodzenie tych nieużytków tłomaczyć należy w znacznej mierze wyniszczeniem lasów, które się na nich dawniej znajdowały, a należały przeważnie do drobnej własności. Z powodu niezamożności właścicieli, małego ich uświadomienia i wysokich kosztów zalesienia, akcja zalesiania tych gruntów i przez to naprawianie błędów poprzednich natrafia na duże trudności.

Z powyższego wynika, że warunkiem powodzenia tej akcji może i powinna być pomoc finansowa ze strony państwa. Pomoc ta winna być w swoich formach dostosowaną do zasadniczych przesłanek produkcji leśnej, jak pod względem przyrodniczym, tak również finansowym. Ponieważ produkcja leśna opiera się na długoletnich okresach gospodarczych, a w wyniku daje niską stopę oprocentowania włożonych w nią kapitałów, przeto pomoc finansowa państwa, rozumnie i celowo pomyślana, może być zrealizowaną tylko w postaci długoterminowych kredytów, oprocentowanych w wysokości odpowiedniej do wysokości renty leśnej.

Pozatem głównym warunkiem racjonalnej akcji zalesiania nieużytków jest niedopuszczanie do tworzenia się nowych nieużytków, które objektywnie muszą powstawać, a w rzeczywistości powstają w związku z reformą rolną i z likwidacją służebności.

Jeżeli rocznie kosztem setek tysięcy zalesia się względnie niewielki (dotychczas zalesiono do r. 1927— 5.000 ha nieużytków kosztem około 750.000 zł.) do 1.000 ha sięgający obszar piasków czy bagien, a równocześnie toleruje się dewastację lasów, powodującą powstawanie nowych nieużytków, to trudno taki stan rzeczy uznać za normalny. Za okres czasu od 1919 roku do 1925 r. włącznie wskutek parcelacji i likwidacji służebności powstały nowe nieużytki z gruntów poleśnych w wysokości ok. 300.000 ha.

Wniosek IV.

„Dla uporządkowania stosunków wśród mniejszej własności leśnej, poniżej 50 ha., należy wydać:

a) ustawę o spółkach leśnych,
b) ustawę ograniczającą prawo podziału lasów poniżej pewnego minimum,
c) uruchomić na koszt państwa specjalną akcję instruktorską w kierunku należytego propagowania zasad racjonalnej gospodarki leśnej oraz potrzeby zalesiania nieużytków, i
d) uruchomić pomoc techniczną”.

Uzasadnienie:

ad a) Według „Rocznika Statystyki 1927 r.” lasy nie-państwowe, pozostające w ewidencji władz ochrony lasów, mniejsza własność leśna do 50 ha, liczą przeszło 24.000 objektów o łącznej powierzchni przeszło 238.000 ha. Poza temi objektami objętemi przez władze ochrony lasów, pozostaje jeszcze około 60.000 objektów o łącznej powierzchni przeszło 1.000.000 ha.

Według szacunkowych obliczeń Ministerstwa Rolnictwa lasy mniejszej własności obejmują około 2.000.000 ha rozdrobnionych w blisko 100.000 oddzielnych objektów. Zagospodarowanie tych lasów obecnie jest żadne. Właściciele ich z przyczyn ogólno ekonomicznych, braku dostatecznych środków finansowych, a także braku zrozumienia potrzeby i możności zagospodarowania tych lasów w sposób racjonalny, pozostawiają je na łasce przyrody.

Potrzeba racjonalnego zagospodarowania tych olbrzymich przestrzeni, które w statystyce zaliczane są do ogólnej powierzchni lasów, jest dostatecznie oczywistą i nie wymaga szerszego uzasadnienia. Natomiast możność ich zagospodarowania, dająca korzyści ekonomiczne dla całości gospodarki krajowej, jest związaną ściśle z warunkami przyrodniczemi produkcji leśnej, która może być racjonalnie prowadzoną na dostatecznie dużych łącznych powierzchniach lasu. Aby można było spełnić ten postulat wobec istniejącego rozdrobnienia własności leśnej, staje się koniecznem wynalezienie takiej formy gospodarowania, którąby pod względem prawnym usuwała przeszkody natury techniczno-organizacyjnej.

Taką formą może być tylko „Ustawa o spółkach leśnych”, która nakładałaby na właścicieli stykających się obszarów leśnych — obowiązek łączenia się w spółki, mające na celu łączne zagospodarowywanie ich lasów.

Z punktu widzenia prawnego ustawa taka nie nastręcza większych trudności i daje się łatwo, przy odpowiednim postawieniu całego zagadnienia w sposób celowy zrealizować.

ad b) W bezpośrednim związku z ustawą o spółkach leśnych znajduje się zagadnienie podziału lasów poniżej pewnego minimum, które z reguły ma miejsce przy spadkobraniu. To też jako uzupełnienie ustawy o spółkach leśnych winna być także traktowaną „ustawa ograniczająca prawo podziału lasów poniżej pewnego minimum”.

Jako uzasadnienie tej ustawy należy przyjąć wszystkie te przesłanki, które wyłuszczono w związku z ustawą o spółkach leśnych.

ad c i d) Najlepiej jednak pomyślane akty prawodawcze nie spełnią swego zadania, o ile jednocześnie nie zostaną rozwinięte środki praktyczne, mające na celu wcielenie w życie przepisów prawnych. To też dla zrealizowania powyżej omówionych wniosków o „spółkach leśnych i ograniczeniu prawa podziału lasów”, niezbędnem i koniecznem staje się rozwinięcie żywej propagandy potrzeby i zasad racjonalnej gospodarki leśnej, jak również potrzeby zalesiania nieużytków.

Dla urzeczywistnienia tej akcji należy zorganizować odpowiednią pomoc techniczną. Pomoc taka winna być tak pomyślaną, aby z jednej strony mogła utrzymać stałą żywą ciągłość stosunków z zainteresowanymi właścicielami lasów, z drugiej zaś strony dawała pełnię gwarancji ze stanowiska ogólnopaństwowej polityki gospodarczej. W ten sposób sprawa traktowana może być urzeczywistnioną jedynie w ramach terytorjalnego samorządu gospodarczego. Istniejące Izby rolnicze, jak i mające powstać, na zasadzie ostatnio wydanego rozporządzenia o organizacji tych instytucyj, wydają się być temi organami gospodarczemi, które omawiane zagadnienie mogą i powinny rozstrzygnąć z pożytkiem dla całości kraju.

Wniosek V.

Znowelizować na korzyść rentowności lasów ustawy:

a) o progresywnym podatku gruntowym,
b) o podatku majątkowym od własności leśnej.

Uzasadnienie:

Postulatem zdrowego rozwoju gospodarczego jest dążenie do najpełniejszego zharmonizowania wysokości świadczeń podatkowych z natężeniem rentowności podlegających im jednostek gospodarczych. Z chwilą, kiedy roszczenia Skarbu Państwa z tytułu świadczeń podatkowych przekroczą właściwe granice, jakie zakreśla wymóg rentowności przedsiębiorstw, powstaje niebezpieczeństwo tem groźniejsze, im płytsze jest dno rentowności. W świetle ostatniej tezy występuje ze szczególną jaskrawością wpływ systemu podatkowego na gospodarkę leśną. Kapitał, jaki reprezentują gospodarstwa leśne, daje z reguły bardzo nikłe oprocentowanie w postaci rocznego przyrostu masy drzewnej. Stąd też opodatkowanie objektów leśnych, niewspółmiernie wysokie w stosunku do ich rentowności, stwarza niebezpieczeństwo częściowej realizacji kapitału drzewnego, a co zatem idzie — uszczuplenia podstaw, na których opiera się zdrowy rozwój gospodarczy kraju. Uznanie słuszności rozwiniętych przesłanek prowadzi do wniosku, że wszelkie zarządzenia i zamierzenia w zakresie polityki podatkowej winny się liczyć w pierwszym rzędzie z koniecznością utrzymania nienaruszonego kapitału zasobów leśnych. Z tego punktu widzenia oceniać również należy odnośne postanowienia ustawy o podatku gruntowym od własności leśnej i stałym podatku majątkowym.

a) Obecna konstrukcja podatku gruntowego domaga się naprawy w kierunku zniesienia zasady pro-

gresji. Odnośny postulat nie wymaga dłuższej motywacji. Przemawjają za nim zdobyte w tym kierunku doświadczenia, przemawiają również największe powagi w zakresie znajomości teorji i praktyki skarbowej. Wystarczy tutaj przytoczyć ważki głos prof. Kemmerer'a, który wypowiedział się w sposób b. stanowczy za zniesieniem zasady progresji, pozbawionej w jego przeświadczeniu wszelkiego uzasadnienia gospodarczego. (Patrz: „Sprawozdanie oraz zalecenia Komisji doradców finansowych pod przewodnictwem prof. Kemmerer'a, t. I, str. 116—117").

Nadto należy podkreślić, że możliwość prowadzenia racjonalnej gospodarki istnieje tylko w granicach zwartych obszarów leśnych. Wszystko zatem, co sprzyja rozdrobnieniu gospodarstw leśnych, krzyżuje i udaremnia plany, zmierzające do racjonalnego wykorzystania kapitału drzewnego kraju.

b) Analogiczne kryterja zastosować należy przy ocenie zamierzonej ustawy o stałym podatku majątkowym. Projektowany podatek, idący po linji zaleceń prof. Kemmerer'a, ma spełnić rolę podatku wyrównawczego w stosunku do podatku dochodowego. Jego związek z rentownością objektu nie ulega przeto żadnej wątpliwości. Ponieważ zaś rentowność gospodarstw leśnych jest znacznie niższa w stosunku do przeciętnej rentowności gospodarstw rolnych, skala opodatkowania musi być również odpowiednio zróżniczkowana. Przyjęcie jednolitej w obu wypadkach stawki podatkowej stanowiłoby jaskrawe pogwałcenie wyrażonej na wstępie zasady, która domaga się dostosowania wysokości świadczeń podatkowych do poziomu rentowności. Zgodnie z tą zasadą stawki stałego podatku majątkowego od gospodarstw leśnych nie powinny przekraczać $^1/_4$—$^1/_2$ stopy, jaka będzie ustanowiona dla gospodarstw rolnych. (Warto przypomnieć w nawiasie, że relacja 1:4 została przyjęta dla wymiaru podatku gruntowego).

Należy wreszcie zwrócić uwagę na okoliczność, że w zamierzeniach Ministerstwa Skarbu leży związanie nowego podatku majątkowego z likwidacją jednoczesną podatku majątkowego z r. 1923. Rolę podatku majątkowego w stosunku do gospodarstw leśnych spełniała danina lasowa, która w daleko wyższym stopniu obciążyła substancję majątkową, niż wynosiło przeciętne obciążenie podatkiem majątkowym.

Danina lasowa została w większości wypadków uiszczona w całości. Stąd też usprawiedliwione zdaje się żądanie, aby pobieranie stałego podatku majątkowego od własności leśnej odroczyć do chwili ukończenia 10-lecia daninowego 1923/24—1933/34, które poniosło ogromne ciężary z tytułu ciążących na nim świadczeń na rachunek daniny lasowej.

Ze szczególnych ulg przy opłacie stałego podatku majątkowego korzystać winny lasy ochronne, jako podlegające ograniczeniom w użytkowaniu.

(D. c. n.).

INŻ STANISŁAW IHNATOWICZ

WARSZAWA

Budżet Ministerstwa Rolnictwa na rok 1928-29

„B. Przedsiębiorstwa". „Lasy Państwowe"

(Dokończenie)

W § 1. Produkcja zasadnicza, p. 2. Gospodarstwo przemysłowe. a) tartaki — dochód netto — 2.030,710 zł. Suma ta powstaje z różnicy pomiędzy dochodem brutto i wydatkami. (8.684,383 zł. — 6.653,673 zł. = 2.030,710 zł.). Do przetarcia w państwowych tartakach preliminuje się 145.300 m^3. W stosunku do ogólnej masy drewna użytkowego wynosi to zaledwo 3,13$^0/_0$. Oczywiście tak niski odsetek masy, przecieranej na własnych tartakach, we własnym zarządzie administracji L. P. nie może świadczyć o wysokiem uprzemysłowieniu tych lasów.

Nawet jeżeli chodzi o uzyskanie odpowiednich danych porównawczych z tartacznictwem prywatnem to własne tartaki L. P. i tego dać nie mogą. Zbyt nikłą jest ich liczba.

Z powyższej masy 145.300 m^3 preliminuje się otrzymać 76.600 m^3 materjału tartego, co stanowi zaledwo 54.1$^0/_0$ wyzyskania masy przy przetarciu. Tak niski odsetek wyzyskania świadczy o bardzo słabym przeciętnym poziomie technicznym tartaków państwowych. Nasuwa to myśl, że jeszcze dotychczas w lasach państwowych poważnie nie zastanawiano się nad sprawą należytego ich zmodernizowania.

Ogólna suma zł. 7.898.910 — którą spodziewa się otrzymać ze sprzedaży 78.600 m^3 materjałów tartych pozwala stwierdzić, że przeciętna cena sprzedażna za 1 m^3 tarcicy preliminowaną jest w wysokości ok. zł. 100.50.

Ponieważ cała produkcja tartaków państwowych jest obliczoną prawie wyłącznie na rynek krajowy, to przeciętna cena sprzedażna za 1 m^3 materjałów tartych wydaje się zbyt wysoką, co nie świadczyłoby o dodatnim wpływie polityki cen L. P. na kształtowanie się tych cen na rynku. Zresztą w jednym z numerów „Drzewa Polskiego" zostało wykazane, ze przeciętne ceny przemysłu prywatnego na materjały tarte na rynku krajowym są znacznie niższe od cen, stosowanych w tartakach Dyr. Warszawskiej L. P. Przedsiębiorstwo państwowe poczyna zatracać swój właściwy charakter i cel, jako też rolę zasadniczą w społeczeństwie, z chwilą, gdy daje produkt nie tańsze lecz droższy, niż przedsiębiorstwo prywatne.

Rozchód na tartakach składa się wg preliminarza z wartości kloców oraz z kosztów dostaw i przetarcia. Cenę za 1 m^3 kloców tartacznych policzono w wysokości 36 zł. 37 gr. Wobec tego, że sprzedaż hurtową drewna użytkowego preliminowano w wysokości

28 zł. 64 gr. widzimy, że dla własnych tartaków preliminowano drożej o 7 zł. 73 gr. na 1 m^3, co wynosi równo 27%. Tak znaczna różnica pomiędzy obu temi cenami nie wydaje się być uzasadnioną nawet tą okolicznością, że w sprzedaży hurtowej mamy przeciętną za wszystkie sortymenty użytkowe, a więc i mniej cenne, niż kloce tartaczne, albowiem kloce tartaczne stanowią bodaj że około 70% całej masy użytku.

Wydatki na tartakach składają się z kosztów wartości surowca oraz dostaw i przetarcia. Pomijając koszty przetarcia dla osób prywatnych, możemy otrzymać poniższe koszty jednostkowe. Wartość surowca, niezbędnego dla pozyskania 1 m^3 materjałów tartych wynosi: 1 m^3 tarcicy odpowiada 1,85 m^3 drewna okrągłego o wartości: 36,37 × 1,85 = 67 zł. 28 gr.; dostawa i koszty przetarcia: (1.368,935 : 145.300)×1,85= 17 zł. 43 gr. Razem koszty własne 1 m^3 tarcicy: 67.28 + 17.43 = 84 zł. 71 gr. Stąd dochód netto w sprzedaży 1 m^3 tarcicy wynosi: 100,50 zł.—84,71 zł.= 15 zł. 79 gr., co stanowi 15,71%. Dochód netto w takiej wysokości wydawałby się dostatecznie wysoki, gdyby nie to, że wydatek, poza wartością surowca, składa się tylko z dostawy i kosztów przetarcia. Z takiego przedstawienia rzeczy w preliminarzu wypada, że nie liczono ani asekuracji surowca i tartaku, ani oprocentowania kapitału. Ponieważ te dwie pozycje w prywatnej kalkulacji wynoszą co najmniej 10%, przeto pozostałe 5,71% — nie mogą świadczyć o dostatecznej dochodowości tartaków, prowadzonych we własnym zarządzie administracji L. P.

Ta krótka analiza cyfr preliminarza o tartakach L. P. prowadzi do wniosku, że ten dział gospodarki wymaga bardzo poważnego traktowania, o ile tartaki istotnie mają stać o własnych siłach i spełniać pokładane w nich nadzieje. Bez wydatnego podniesienia ich sprawności jest to tylko dość kosztowna zabawka w tartacznictwo, mijająca się zupełnie z celem.

Inne pozycje dochodowe gospodarstwa przemysłowego nie mogą być podane szczegółowemu rozważaniu, gdyż poza wymienionemi sumami wpływu preliminarz nie zawiera żadnych innych danych rzeczowych. To samo da się powiedzieć o wpływach z eksploatacji środków komunikacyjnych

§ 2. Produkcja uboczna zł. 3.937.076 Składają się na nią użytki uboczne leśne, jak pasza i trawozbiory, owoce leśne, glina, piasek, kamienie, żywica i soki drzewne, ściółka, nasiona, użytkowanie rolne gleby leśnej oraz inne; dalej łowiectwo i rybołóstwo. Tutaj zastanawiającym jest bardzo niski dochód z łowiectwa w ogólnej sumie zł. 140.064. Jeżeli wziąć pod uwagę tylko powierzchnię leśną, w zaokrągleniu in minus, t. j. 2.500,000 ha, wówczas mamy dochodu z łowiectwa 5,6 grosza na 1 ha! Tak nikły dochód świadczy o tem, że sprawa łowiectwa w L. P. stoi na bardzo niskim poziomie, że właściwej gospodarki łowieckiej jeszcze w nich niema.

§ 3. Wpływy, pod tytułem „różne" nie zawierają w preliminarzu dostatecznych danych rzeczowych, aby można było co bądź szczegółowszego o nich powiedzieć.

Rozchody składają się z siedmiu paragrafów.

§ 1. Administracja — 27.782,330 zł. co stanowi 30,39% ogólnej sumy wydatków. Na koszta administracji składają się pozycje: pensje urzędników i funkcjonarjuszów niższych — 20.009,850 zł. — 72,02% kosztów administracyjnych; inne świadczenia na rzecz urzędników i funk. niższych — 2.762, 512 zł.—9,94%; wydatki kancelaryjne — 620.905 zł. — 2,24%; podróże służbowe i przesiedlenia — 2.000,000 zł. — 7,2%; lokal, opał i oświetlenie — 298.273 zł.z — 1,08%; konserwacja i remont budynków administr.—2.090,890 zł. — 7,52%.

Na okres obrachunkowy przypada urzędników 4.297 osób, a funkcjonarjuszy niższych 5.829 osób. Razem pracowników 10.126. Przeciętne uposażenie pracownika rocznie wynosi: (20.009,850 + 2.762,512): 10.126 = 2.249 zł. 89 gr., miesięcznie wynosi to 187 zł. 49 gr., co stanowi dziennie 6 zł. 25 gr. Jakiej to kategorji płac odpowiada przeciętne uposażenie jest rzeczą obojętną, natomiast wypada podkreślić, iż jest to uposażenie, leżące poza granicami rozumnego traktowania tak ciężkiej i odpowiedzialnej pracy, jaką jest praca człowieka, zatrudnionego w gospodarstwie leśnem, w naszych niedostatecznie uspołecznionych warunkach. Nic też dziwnego, że Zw. Zaw. Leśników jak i Zw. Straży Leśnej znajdują się prawie stale na stopie cichej wojny ze wszelkiemi władzami administracji L. Państw. włącznie aż do Ministerstwa. Są to stosunki nienormalne i niemoralne. Na takim gruncie nie mogą nie rozkwitać serwilizm i cicha korupcja, zamiast pełnej godności i poczucia odpowiedzialności pracy

Rosyjska gospodarka drzewna i jej zdolność ekspansji

Rosja Sowiecka posiada w swych granicach największe bogactwo drzewne w Europie. W ostatnich latach przed wojną jej udział w międzynarodowym handlu drzewnym dochodził do czwartej części obrotów ogólnych, ciążąc w decydującej mierze na rynku europejskim i nie pozostając bez wpływu na rynki zaoceanowe. Zrozumiałem jest, że kraje, przywykłe w ciągu dziesiątków lat posługiwać się drzewem rosyjskiem, również i w warunkach powojennych usilnie poszukują dobrze znanych im typów drewna, pochodzących z Rosji, do jej warunków nawigacyjnych dostosowują swój sezon zaopatrywania się w drzewo, wzmacniając w ten sposób wpływ drewna rosyjskiego na wahania sezonowe cen w Europie, wreszcie z roku na rok oczekują obudzenia się z letargu rosyjskiego kolosa i zdecydowanego jego wkroczenia na rynek światowy w dawnych imponujących rozmiarach.

Dla nas drewno rosyjskie jest dziś jednym z najpoważniejszych konkurentów. Jego nieograniczona niemal zdolność ekspansji nakazuje zwrócenie bacznej uwagi na stan kwestji drzewnej w Rosji.

Ostatnia statystyka powierzchni lasów, pochodząca z przed 10 lat a więc z okresu, bezpośrednio następującego po rewolucji, określa jej rozmiary w Ro-

sji Europejskiej i Azjatyckiej razem na 548,5 mil. hektarów, a więc 50 — 60 razy więcej niż w Polsce. Jest to przytem drzewostan na ogromnych przestrzeniach nietknięty dotąd siekierą. Bliższe jednak dane ani co do powierzchni, ani co do składu, ani tembardziej co do przyrostu leśnego nie są znane.

Władze sowieckie przystąpiły do energicznej akcji w celu racjonalizacji gospodarki leśnej, napotykają jednak na nieprzezwyciężalne trudności. Opracowanie planów gospodarki leśnej, rozpoczęte w roku 1926 ma być w Rosji Europejskiej ukończone po latach 15-tu, w Azjatyckiej po latach 25-ciu. Miarą energji sowieckiej jest fakt posługiwania się już od dwóch lat zdjęciami fotograficznemi oraz planami, robionemi z aeroplanów i balonów. Mimo to właśnie gospodarka leśna jest piętą achillesową rosyjskiej gospodarki drzewnej.

Daleko więcej udało się zrobić dla racjonalizacji przemysłu drzewnego. Stało się to zapewne stąd, że władze sowieckie wcześniej, niż na planową organizację eksportu w wielkich rozmiarach, zwróciły uwagę na rynek wewnętrzny, który wykazuje stały wzrost zapotrzebowania na drzewo. Spożycie drewna użytkowego w roku 1926/27 obliczają na 7,788,000 m³. Produkcja drewna tartego wynosiła w tysiącach metrów[3]:

W roku	1924/25	4,268,0
„	1925/26	5,805,8
„	1926/27	7,420,1

Wzrost produkcji był w pierwszym rzędzie wynikiem racjonalizacji tartaków, na co wskazuje następująca tabelka:

	1923/24	1924/25	1925/26	1926/27
Czynnych tartaków	362	294	332	339
Czynnych traków	776	713	780	869
Roczna produkcja drewna tartego na jeden trak w tys. mtr.[3]	4,9	6,7	7,6	8,6
Liczba zatrudnionych robotników	36.763	34.231	38.960	48.627

Wśród poszczególnych gałęzi przemysłu drzewnego największe postępy zrobił przemysł dykt i fornierów, którego produkcja wynosiła w tys. mtr.[3]

W roku	1922/23	21,5
„	1923/24	49,9
„	1924/25	69,6
„	1925/26	90,1
„	1926/27	122,6

Wzrosły rozmiary fabrykacji skrzyń, wełny drzewnej, mebli, wyrobów bednarskich. Obliczone są one na rynek wewnętrzny, którego zapotrzebowanie jednak nie jest w całości pokryte. Z nowych działów produkcji uruchomiono fabryki mebli giętych, klepek bukowych do beczek dla transportowania masła i t. d.

Kapitał zakładowy przemysłu drzewnego, który w dniu 1 października 1925 r. wynosił łącznie 99,0 milj. rubli, w rok później osiągnął 117,9, zaś w dwa lata 139,9 mil. rubli.

Mimo tak znacznych postępów rozwoju przemysłu drzewnego wywóz materjałów drzewnych stoi daleko w tyle poza rozmiarami osiąganemi przed wojną. Wynosił on w tys. mtr.[3]:

Rok	1913	7,648,7
„	1921/22	753,8
„	1922/23	1,753,7
„	1923/24	3,584,7
„	1924/25	3,922,1
„	1925/26	3,311,7
„	1926/27	4,296,2

W zestawieniu tem za rok 1913 wzięto pod uwagę jedynie terytorjum, odpowiadające dzisiejszemu Z. S. S. R. Należy zaznaczyć, że udział drewna tartego w całokształcie wywozu drzewnego w roku 1926/27 w porównaniu z poprzednim okresem znacznie wzrósł. Źródła angielskie obliczają wywóz tartego drewna rosyjskiego w roku 1927-ym na 446,000 standartów z czego 345,000 standartów przypadało na rynek angielski. Anglja podobnie, jak i przed wojną jest dziś największym konsumentem tartego drewna rosyjskiego. Obok niej poważne, jakkolwiek nierównie mniejsze, znaczenie mają dla Rosji Holandja i Niemcy. Inne kraje większej roli nie odgrywają. Sfery rosyjskie zwróciły ostatnio uwagę na znaczną jak dotąd zależność Rosji od rynku angielskiego, starając się pozyskać inne rynki europejskie oraz dla drewna wschodnio-syberyjskiego rynek amerykański.

Trudności, na jakie natrafia wywóz drewna rosyjskiego, tkwią nie w niższości przemysłu drzewnego w porównaniu z jego poziomem w innych krajach eksportujących, w ostatnich czasach poczynił on bowiem wielkie postępy. Określenie stopnia jego zdolności konkurencyjnej wymagałoby sprawdzenia, jak kształtują się koszta produkcji w nim oraz w przemyśle krajów konkurujących, do czego niestety nie posiadamy dostatecznych danych. Ze źródeł sowieckich wynika jednak jasno, że główne trudności leżą w innej dziedzinie. Wynikają one bądź z warunków naturalnych, bądź też ze specyficznych warunków gospodarczych sowieckich. Trudności naturalne to brak portów niezamarzających, 47,8 % eksportu w roku ubiegłym kierowało się przez porty północne, zamarznięte w ciągu bardzo znacznej części roku, 23,4 % przez Leningrad, 12,6% przez porty Dalekiego Wschodu, reszta przypadała na inne porty i drogi żelazne. Rosja straciła na skutek wojny i rewolucji szereg portów bałtyckich, należących dziś do Lotwy i Estonji, co musiało ograniczyć możność wywozu drewna przez morze Bałtyckie.

Do konsekwencyj gospodarki sowieckiej należy stan transportu wodnego, bardzo jeszcze niepomyślny mimo usilnej w ostatnich latach pracy nad podniesieniem jego poziomu. Zwyżka kosztów transportu rzecznego w porównaniu z kolejowym jest zjawiskiem ogólno-europejskiem. Przy olbrzymich przestrzeniach Rosji konieczność transportu kolejowego sprowadza niemal do zera zdolność konkurencyjną wielkich przestrzeni leśnych. Wiele bogactw zostaje w ten sposób unieruchomionych.

Na drugiem miejscu stoją wspomniane już braki gospodarki leśnej, która wszak stanowi podstawę gospodarki drzewnej.

Dalszą trudnością jest brak koordynacji między instytucjami, zajmującemi się eksportem. Należą tu wszechrosyjski „Eksportles“, „Gostorgi“ poszczególnych republik oraz ich organy prowincjonalne. Dostawcami ich, względnie komitentami są niezliczone organy większe i mniejsze najrozmaitszego typu i specjalności. Głosy krytyczne, jakie bardzo szeroko roz-

brzmiewają wśród specjalistów rosyjskich, znaczną część niepowodzeń przypisują dzikiej konkurencji między temi organizacjami, oraz brakowi skoordynowania pracy całej tej skomplikowanej machiny eksportowej.

Wreszcie nie bez znaczenie są dobrze nam również znane trudności natury kredytowej. Jeden z wybitnych znawców rosyjskiej gospodarki drzewnej, mówiąc o konieczności wzmożenia eksportu drewna rzuca szereg wskazań, których treść jest wielce pouczająca. Mówi on:

1) Należy zaopatrzyć organizacje eksploatacji lasów w większe niż dotąd środki pieniężne na okres ścinki, uwzględniając w pierwszym rzędzie potrzeby organizacyj pracujących na eksport.

2) Należy zabronić na rynku wewnętrznym sprzedaży sortymentów eksportowych.

3) Należy dość wcześniej i w wystarczającej mierze zabezpieczyć finansowanie operacyj eksportowych.

4) Jak widzimy, rosyjska gospodarka drzewna daleka jest jeszcze od jej stanu przedwojennego. Ekspansja nazewnątrz jest hamowana szeregiem czynników, nie dających się szybko usunąć. Drzewo rosyjskie znamionuje powolny, lecz nieustanny wzrost zdolności konkurencyjnej w miarę postępów planowej pracy nad uporządkowaniem gospodarki drzewnej oraz organizacją eksportu.

w.

DZIAŁ PRAWNY

O zastawie rejestrowym na drzewie

Sprawa wydania ustawy o zastawie rejestrowym na drzewie stanowi przedmiot usilnych zabiegów Rady Naczelnej Związków Drzewnych w Polsce, która celem uzyskania podstawy do wymiany zdań na ten temat wśród kół zainteresowanych zaprosiła p. mecenasa W. J. Szatensztejna do zredagowania odpowiedniego projektu. Poniżej podajemy przedstawiony przez p. mec. W J. Szatensztejna projekt, ujęty w formę noweli do Rozporządzenia Prezydenta z dn. 22.III b. r. o zastawie rejestrowym rolniczym, ponadto zaś będziemy kolejno zamieszczali uwagi do tego projektu, poczynione przez zaproszone do tego instytucje i osoby:

Adw. W. J. Szatensztejn: Projekt Noweli do Rozporządzenia Prezydenta z dn. 22.III.1928 r. o zastawie rejestrowym rolniczym.

Art. 1.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22.III.28 r. o rejestrowym zastawie rolniczym (Dz. U. Nr. 38, poz. 360) po art. 20 zostaje uzupełnione następującemi przepisami:

art. 21. Można również ustanowić rejestrowe prawo zastawu na produktach leśnictwa i przemysłu leśnego (rejestrowy zastaw drzewny).

Do rejestrowego zastawu drzewnego, stosowane będą przepisy art. 21—27, a pozatem w drodze analogji przepisy o rejestrowym zastawie roliczym,

art. 22. Ustanawiać prawo zastawu drzewnego mogą również firmy zarejestrowane, wykupujące świadectwo przemysłowe I lub II ktg. handlowej, lub też świadectwo przemysłowe I—IV ktg. przemysłowej.

art. 23. Zastaw rejestrowy drzewny może być ustanowiony również na rzecz firm zarejestrowanych.

art. 24. Przedmiotem rejestrowego zastawu drzewnego może być materjał drzewny, znajdujący się na określonym obszarze leśnym, lub innym określonym obszarze z zachowaniem ponadto przepisu art. 4 niniejszego rozporządzenia.

art. 25. Rejestrowy zastaw drzewny może być ustanowiony z następującemi zastrzeżeniami:

a) że dłużnik będzie rozporządzać zastawianem drzewem.

b) że drzewo tego samego rodzaju, lub innego wymienionego w umowie zastawu rejestrowego, nabyte przez dłużnika po ustanowieniu zastawu rejestrowego, stanowić będzie przedmiot zastawu z chwilą wejścia drzewa na obszar wymieniony w art. 24 niniejszego rozporządzenia.

c) że rozciągać się będzie na towary, otrzymane z przeróbki towarów będących pierwotnie przedmiotem zastawu rejestrowego, o ile towary te znajdować się będą na obszarze wymienionym w art. 24 niniejszego rozporządzenia.

art. 26. O ile zastawnikiem będzie firma, rejestr zastawu rejestrowego na drzewie prowadzony będzie w połączeniu z rejestrem firmowym tej firmy właściwym dla obszaru wymienionego w art. 24 z zachowaniem art. 27.

art. 27. O zamiarze założenia rejestru zastawów sąd wpisze do rejestru handlowego i uczyni ogłoszenie.

Przeciwko założeniu rejestru inni wierzyciele dłużnika, których wierzytelność nie jest zabezpieczona przywilejem, lub zastawem mogą zgłosić sprzeciw.

Sprzeciw winien być zgłoszony w sądzie rejestrowym w ciągu dni 15 od daty położonej na numerze gazety urzędowej, zawierającej ogłoszenie, iż dla dłużnika ma być założony rejestr zastawów i ulega wpisaniu do rejestru handlowego.

W sprzeciwie należy zawiadomić dłużnika, o ile sądowi jest znany wierzyciel, którego wierzytelność ma być zabezpieczona w rejestrze zastawów, to i tego ostatniego.

Aż do czasu zaspokojenia sprzeciwiającego się

wierzyciela nie można zakładać rejestru zastawów. Wpis o sprzeciwie będzie wykreślony z rejestru handlowego, lub na zasadzie wyroku sądowego.

Wpis i wykreślenie sprzeciwu nie podlega ogłoszeniu w gazecie urzędowej.

Ministerstwo Sprawiedliwości wyda przepisy wykonawcze celem prowadzenia rejestru zastawu drzewnego.

Art. 2.

Art. 21—23 Rozp. Prezyd. Rzplitej z dn. 22.III. 1928 r. o rejestrowym zastawie rolniczym otrzymują kolejną numerację 28—30.

Art. 3.

Art. 22 Rozp. Prezyd. Rzplitej z dn. 22.III.1928 o rejestrowym zastawie rolniczym w brzmieniu Rozp. Prez. Rzplitej uzupełnia się słowami: „Przemysłu i Handlu".

Art. 4.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrom Skarbu, Sprawiedliwości, Rolnictwa oraz Przemysłu i Handlu.

Art. 5.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z chwilą wejścia w życie Rozp. Prezyd Rzplitej z d. 22.III 1928 r. o rejestrowym zastawie rolniczym (Dz. Ust. Nr, 38 poz. 360).

Adw. St. Urbanowicz: Uwagi do projektu Noweli do Rozporządzenia Rrezydenta z dn. 22.III.1928 r. o zastawie rejestrowym rolniczym.

Istotnym warunkiem naszego zastawu ruchomego jest ciągłe posiadanie przedmiotu zastawionego przez wierzyciela, bądź osobę trzecią, na którą strony się zgodziły (art. 2076 K. C.). Długie dyskusje w tej mierze w kołach fachowych wykazały ostatnio, iż w szeregu wypadków istniejącej potrzeby kredytów drzewnych — zaspokojenie tego warunku nie jest możliwe, o ile zaś chodzi o art. 46 nowego prawa bankowego, to również i on sprawy dostatecznie jasno nie wyczerpuje, gdyż pozostaje nierozstrzygniętą kwestja ewentualnych praw osób trzecich do zastawionego i zapisanego do ksiąg sznurowych Banku, drewna pozostającego w posiadaniu wierzyciela oraz możność przeróbki jego. W analogicznym wypadku rolniczego zastawu rejestrowego sytuacja jest znacznie łatwiejsza, gdyż przy zastawieniu płodów rolnych i otrzvmaniu na nie kredytu nie wchodzi w grę potrzeba przeróbki tych płodów, a jedynie tylko potrzeba przetrzymania ich w posiadaniu rolnika do momentu lepszej konjunktury. I w tym wypadku prawo uzależnia dokonanie zastawu od szeregu istotnych warunków, do których zaliczyć należy poza sporządzeniem aktu i wpisem do rejestru: 1) pozostawanie zastawionych płodów na terenie dłużnika (bądź przez niego dzierżawionym lub użytkowanym) i to pod sankcją karną, 2) pozostawanie ich w posiadaniu dłużnika, lecz ze stwierdzeniem tożsamości objektu zastawu przez umieszczenie na nim trwałego i widocznego znaku lub też w inny sposób, który ustali rozporządzenie wykonawcze, 3) dopuszczenie kontroli wierzyciela co do stanu zastawionych objektów.

Przy ustanawianiu rejestrowego zastawu na drewno i produkty drzewnictwa sytuacja o tyle się komplikuje dodatkowo, że tu chodzi właśnie o kredyt na cele przeróbki zastawionego drewna. Sądzę jednak, że i w tym wypadku dadzą się zastosować zasadnicze warunki rolniczego zastawu rejestrowego, w zmienionym być może nieco ujęciu i w wyniku zabezpieczą interes wierzyciela, dając właścicielowi drewna niezbędną swobodę ruchów w zakresie dysponowania zastawionym drewnem. Musi się jednak mieć na widoku zachowanie następujących warunków poza należycie sporządzonym aktem zastawu (i wpisem do ksiąg sznurowych banku) i wpisaniem do rejestru zastawowego:

1) iż zastawione drewno musi pozostać na określonym terenie stanowiącym własność lub dzierżawionym bądź użytkowanym przez dłużnika — ewentualnie pod kontrolą wierzyciela i za jego zgodą (?) może być zastąpione przez nową równowartościową partję drewna, 2) iż wyjście tego drewna z posiadania dłużnika jest zagrożone sankcją karną, 3) iż pozostaje ono pod kontrolą wierzyciela i jest odpowiednio oznaczone, 4) iż może być pod kontrolą wierzyciela przerabiane, przyczem zarówno w czasie całego procesu przeróbki, jak i otrzymane w wyniku przeróbki produkty są nadal objektem zastawu i są odpowiednio kontrolowane, znaczone i zapisywane.

W związku z powyższymi zasadniczymi uwagami powstaje potrzeba zrobienia paru poprawek w projekcie K. Szatensztejna: 1) w art. 1 — „art. 21" — nie „na produktach leśnictwa i przemysłu leśnego", lecz „na produktach drzewnictwa i przemysłu drzewnego". Ewentualnie możnaby dodać określenie pojęcia przemysłu drzewnego, aczkolwiek osobiście wolę takie rzeczy zostawić rozporządzeniu wykonawczemu.

Dalej przeciwny jestem redakcyjnemu ujęciu drugiego ustępu o analogji; trzeba poprostu powiedzieć, że poza tem mają zastosowanie postanowienia Rozporządzenia o rolniczym zastawie rejestrowym, 2) art. „22"—i art. „23"—ściągnąć w jeden artykuł, odrzucić słowo „również" i uczynić zastaw rejestrowy prawem wszystkich firm zarejestrowanych, 3) „art. 24" — „określony obszar leśny lub inny" winien być w prawnym posiadaniu dłużnika (własność, dzierżawa, użytkowanie); niezrozumiały jest tu przepis obowiązku zachowania postanowień art. 4 niniejszego rozporządzenia. Chyba autorowi chodziło o art 4 Rozporządzenia o Rolniczym zastawie rejestrowym, a w takim razie czyni zadość powyższej mojej uwadze: 4) „art. 25" — zawiera treść: najbardziej istotną i liczy się z koniecznością przeróbki zastawionego drewna. Tu właśnie winny znaleźć zastosowanie moje wyżej uczynione uwagi. Stąd: a) przepis o możności „rozporządzania zastawionym drzewem" przez dłużnika jest ujęty zbyt obszernie, zdaniem moim, i trzeba wprowadzić ograniczenia, wynikające z powyższych moich uwag. A więc rozporządzanie tylko w zakresie przeróbki, ewent. i wywozu do tartaku i kolei (ze złożeniem tam na placach na imię dłużnika, lub jeszcze lepiej wierzyciela); tranzakcje zaś jedynie z zachowaniem zobowiązań z zastawu wynikających, respective pod warunkiem wprowadzenia odpowiedniej nowej partji równowartościowej drewna do zastawu.

b) W związku z powyższym mam wątpliwość, czy koniecznie nowe drewno automatycznie winno podlegać zastawowi z chwilą wejścia na dany teren, c) postanowienie zupełnie słuszne, z tym, że powinna

istnieć możność zwolnienia tych produktów z pod zastawu z chwilą sprowadzenia na teren quaestionis nowej równowartościowej partji drewna i oddaniem jej w zastaw.

Tyle główniejszych moich uwag. Kol. Szatensztejn już w czasie poprzedniej dyskusji w tym przedmiocie w lokalu Rady Naczelnej zaznaczył, że zgadzając się z nimi, uważa, iż będzie to już kwestją poszczególnych umów, w ustawie zaś chciałby dać tylko przepisy jaknajbardziej ramowe. Sądzę jednak, iż pewna ich modyfikacja i bliższe sprecyzowanie są potrzebne.

DZIAŁ STATYSTYCZNY

INŻ. JÓZEF JASKÓLSKI
LWÓW

Eksport materjałów i wyrobów drzewnych w maju 1928 r.

Zestawienie eksportu materjałów i wyrobów drzewnych w maju 1928 r. do poszczególnych krajów

DO KRAJÓW	Ilość	Wartość	% stosunek do ogółu eksportu	
			ilości	wartości
Do Niemiec . . .	2.466.989	25.625	59,0	49,8
„ Anglji . . .	673.236	11.599	16,1	22,6
„ Belgji . . .	168.959	2.334	4,0	4,5
„ Holandji . . .	194.269	3.552	4,6	6,9
„ Czechosłowacji . .	272.572	1.904	6,5	3,7
„ Austrji i Węgier . .	44.358	504	1,0	1,0
Razem . .	3.820.383	45.358	91,2	88,5

Oprócz powyższych najważniejszych naszych odbiorców w maju eksportowaliśmy jeszcze:

1) kopalniaki do Francji 14.711 q. za 74.000 zł. i do Łotwy 29.099 q. za 139.000 zł.
2) belki i krawędziaki inne liściaste do Szwecji 261 q. za 11.000 zł.
3) deski i łaty dębowe do Szwecji 9.658 q. za 314.000 zł.
4) deski i łaty inne liściaste do Szwecji 1.115 q. za 36.000 zł.
5) deski i łaty jodłowe i świerkowe do Francji 3.007 q. za 47.000 zł.
6) fryzy dębowe do Szwecji 826 q. za 17.000 zł.
7) słupy telegr. i telefon. nieimpregnowane do Francj 3.101 q. za 34.000 zł.
8) łaty bukowe dla mebli giętych do Rumunji 20 q. za 400 zł.
9) meble gięte i ich części do Stanów Zjednoczonych A. P. 1.269 q. za 232,000 zł. i do Turcji 189 q. za 34,000 zł.
10) Wyroby stolarskie do Stanów Zjedn. A. P. 2 q. za 5,000 zł. i do Rumunji 4 q. za 1,000 zł.
11) wszelkie wyroby stolarskie i tokarskie do Stanów Zjedn. A. P. 6 q. za 1,000 zł.
12) forniery klejone (dykty) do Włoch 2.110 q. za 151,000 zł.
13) kosze do Danji 42 q. za 9,000 zł. i do St. Zjedn. A. P. 167 q. za 20,000 zł.
14) inne wyroby koszykarskie do St. Zjedn. A. P. 30 q. za 6,000 zł.

Ogólne zestawienie eksportu drzewnego w maju 1928 r.

G R U P Y	Ilość	Wartość	Procentowy udział	
			w ilości	w wartości
I. Drewno surowe	2.565.506	19.507	61,2	38,0
II. Drewno nawpółobrobione . .	1.557.606	27.911	37,1	54,2
III. Gotowe wyroby drzewne. . . .	72.197	4.069	1,7	7,8
Razem . .	4.195.309	51.487	100,0	100,0

Eksport materjałów i wyrobów drzewnych w maju 1928 r. do poszczególnych krajów

Ilości podane w q. = 100 kg., wartość w tysiącach złotych obiegowych a ceny w złotych obieg. franco granica

	RODZAJE MATERJAŁÓW	Austrja i Węgry			Czechosłowacja			Niemcy		
		Ilość	Wartość	Cena	Ilość	Wartość	Cena	Ilość	Wartość	Cena
	I. Drewno surowe									
1.	Drewno opałowe				13.455	49	3,65	133,615	419	3,14
2.	Karpina, faszyny, trociny i odpadki	2,258	22	9,75	41,679	135	3,24	9,502	63	6,62
3.	Żerdzie	2:076	11	5,30				1,559	10	6,42
4.	Papierówka				51.417	324	6,31	496,366	3,123	6,28
5.	Kopalniaki				76.449	416	5,44	359,768	1,861	5,17
6.	Kloce i dłużyce dębowe							49,394	859	17,40
7.	„ „ bukowe							5,230	45	8,60
8.	„ „ jesionowe							3,029	26	8,60
9.	„ „ olchowe	31.381	257	8,15	20,808	183	8,75	87,444	859	9,82
10.	„ „ osikowe	972	8	8,23	18,314	155	8,47	18,957	233	12,30
11.	„ „ inne liściaste				7,264	62	8,54	60,420	590	8,77
12.	„ „ sosnowe				11,087	134	12,10	596,605	5,886	9,88
13.	„ „ jodłowe i świerkowe				12,428	111	8,95	75,022	690	9,20
14.	„ „ inne iglaste				328	2	6,10			
15.	Drewno egzotyczne							160	4	25,00
	Sumy	36.687	298	8,13	253229	1571	6,20	1,897,071	14,668	7,74
	II. Drewno nawpół obrobione									
16.	Bale, belki i krawędziaki pow. 10 cm. dębowe							1.384	29	20,95
17.	„ „ „ „ inne liściaste							1.012	15	14,85
18.	„ „ „ „ sosnowe.	343	7	20,40				31.572	592	18,80
19	„ „ „ „ jodłowe i świerkowe							14,944	252	16,90
20.	„ „ „ „ inne iglaste				1,967	36	18,32	281	5	17,80
21.	Deski i łaty dębowe	472	10	21,20				9.658	314	32,50
22.	„ „ inne liściaste	626	9		4.102	70	17,05	23,502	362	15,35
23.	„ „ sosnowe	3.905	72	14,38				276.886	5,455	19,70
24.	„ „ jodłowe i świerkowe							92,814	1,407	15,06
25.	„ „ inne iglaste	754	12	15,90	8.377	126	15,05	2,926	44	15,05
26.	Fryzy dębowe	859	20	23,30	4,203	87	20,70	6,550	194	29,60
27.	„ inne									
28.	Słupy telegraficzne i telef. nieimpregnowane				307	2	6,51	6,168	57	9,25
29.	„ „ „ impregnowane							271	3	10,07
30.	Podkłady kolejowe nieimpregnowane miękkie							69.836	1,002	14,30
31.	„ „ „ twarde							2.655	43	16,22
32.	„ „ impregnowane miękkie							832	12	14,42
33.	„ „ twarde									
34.	Kostki brukowe wszelkie									
35.	Obłogi i forniery nieklejone	3	1	333.33				627	33	52,70
36.	Łaty bukowe dla mebli giętych									
37.	Kora drzewa korkowego							176	3	34,20
38.	Drzewo egzotyczne nawpół obrobione									
	Sumy	6.962	131	18,75	18,956	321	16,95	542.094	9,825	18,15
	III. Wyroby gotowe przemysłu drzewnego									
39.	Wyroby ciesielskie	231	5	21,65				7	1	142,80
40.	Wełna i wióry drzewne							108	1	9,28
41.	Klepki bednarskie miękkie									
42.	„ „ twarde				361	9	24,90	21.335	533	25,00
43.	Wyroby bednarskie gotowe	94	5	53,25	20	1	50,00	238	13	54,60
44.	Posadzka									
45.	Wyroby kołodziejskie							161	3	18,65
46.	Meble nielakierowane, niepoliturowane									
47.	„ lakierowane, politurowane, fornierowane							17	5	294,00
48.	„ gięte i ich części	157	26	165,50				1,236	256	207,00
49.	„ ozdobne, rzeźbione							1	—	—
50.	Ćwieki, kopyta, prawidła i smoła drzewna									
51.	Wyroby stol. i tok. nielakier. i niepolit. z drzewa pospolitego	3	—	—				496	44	88,80
52.	„ „ „ „ niewymienione, lakier. i politur.							101	12	118,50
53.	Części aparatów i maszyn i czółenka tkackie									
54.	Drobne wyroby tokarskie									
55.	Wszelkie wyroby stolarskie i tokarskie niewymienione							263	33	125,50
56.	Forniery klejone (dykty)							3.148	179	56,90
57.	Wyroby z fornieru									
58.	Wyroby z korku i torfu				0,3	1		294	13	44,25
59.	Kosze	217	37	170,80	6	1	166,67	110	17	154,50
60.	Inne wyroby koszykarskie	7	2	282,70				165	17	103,00
61.	Dywany, chodniki i maty z mater. roślin pospolitych									
62.	Plecionki i taśmy plecione									
63.	Miotełki i wyroby szczotkarskie									
64.	Rogoże łykowe i worki z rogoży							154	5	32,50
65.	Poduszki i materace wypchane mater. roślin.									
	Sumy	709	75	105,80	387	12	30,90	27.824	1,132	40,80
	Sumy ogólne	44.358	504	11,80	272572	1.904	6,97	2,466,989	25,625	10,38

	RODZAJ MATERJAŁÓW	Anglja			Belgia			Holandja		
		Ilość	Wartość	Cena	Ilość	Wartość	Cena	Ilość	Wartość	Cena
	I. Drewno surowe									
1.	Drewno opałowe									
2.	Karpina, faszyny, trociny i odpadki									
3.	Żerdzie									
4.	Papierówka									
5.	Kopalniaki	107.848	527	4.90	73.828	390	5,29			
6.	Kłody, kloce i dłużyce dębowe	8.821	172	19.50	14.919	301	20,20	14.622	322	22,00
7.	„ „ „ bukowe									
8.	„ „ „ jesionowe	5.748	110	19,15						
9.	„ „ „ olchowe									
10.	„ „ „ osikowe									
11.	„ „ „ inne liściaste									
12.	„ „ „ sosnowe									
13.	„ „ „ jodłowe i świerkowe							12,419	132	10,64
14.	„ „ „ inne iglaste									
15.	Drewno egzotyczne									
	Sumy	122.417	809	6,60	88.747	691	7,80	27.041	454	16,80
	II. Drewno nawpół obrobione									
16.	Bale, belki i krawędziaki dębowe	25.473	585	23.00				16.962	392	23,10
17.	„ „ „ inne liściaste	3.205	78	24,35						
18.	„ „ „ sosnowe	206.949	4.203	20,30	10.998	173	15,70	3.443	69	20,20
19.	„ „ „ jodłowe i świerkowe	166.459	2.493	15,90				38.103	646	16,90
20.	„ „ „ inne iglaste									
21.	Deski i łaty dębowe	9.935	247	24.85	8.715	242	27,80	14.632	376	25,70
22.	„ „ inne liściaste	630	13	20,60				5.055	86	17,05
23.	„ „ sosnowe	22.729	449	19,70	20.285	388	19,20	23.602	272	11,53
24.	„ „ jodłowe i świerkowe	86.140	1.354	15,75	14.984	216	14,45	49.741	745	15,00
25.	„ „ inne iglaste	747	11	14,75						
26.	Fryzy dębowe	2.046	55	26,90	1.680	34	20,30			
27.	„ inne									
28.	Słupy telegraficzne i telef. nieimpregnowane	4.314	40	9.30	5.987	58	9,70			
29.	„ „ „ impregnowane							1.067	9	8,45
30.	Podkłady kolejowe nieimpregnowane miękkie							888	15	16,88
31.	„ „ „ twarde				11.354	209	18,40	9.932	181	18,25
32.	„ impregnowane miękkie									
33.	„ „ twarde									
34.	Kostki brukowe									
35.	Obłogi i forniery nieklejone	186	28	150,10	158	7	44,50	130	6	46,20
36.	Łaty bukowe dla mebli giętych									
37.	Kora drzewa korkowego									
38.	Drzewo egzotyczne nawpół obrobione									
	Sumy	528.777	9.556	18,00	74,161	1,327	17.90	163.285	2,797	17,15
	III. Wyroby gotowe przemysłu drzewnego									
39.	Wyroby ciesielskie									
40.	Wełna i wióry drzewne									
41.	Klepki bednarskie miękkie							537	20	37,20
42.	„ „ twarde	4.346	106	24,41	3.390	122	36,00			
43.	Wyroby „ gotowe	4	1	250,00						
44.	Posadzka	158	15	95,00						
45.	Wyroby kołodziejskie									
46.	Meble nielakierowane, niepolityrowane							89	9	101,20
47.	„ lakierowane, polityrowane, fornierowane							109	8	73,40
48.	„ gięte i ich części	1.763	295	167,50				324	55	169 50
49.	„ ozdobne, rzeźbione									
50.	Ćwieki, kopyta, prawidła i smoła drzewna							242	14	57,80
51.	Wyroby stol. i tok. nielakier., niepolitur. z drzewa pospolitego	17	1	58,90						
52.	„ „ „ niewymienione, lakier. i politur.							4	1	250,00
53.	Części aparatów i maszyn i czółenka tkackie									
54.	Drobne wyroby tokarskie									
55.	Wszelkie wyroby stolarskie i tokarskie niewymienione							4	1	250,00
56.	Forniery klejone (dykty)	15.753	815	51,70	2.642	193	73,20	2.628	192	73,00
57.	Wyroby z fornieru									
58.	„ z korku i torfu									
59.	Kosze									
60.	Inne wyroby koszykarskie	1	1	1000,00	19	1	52,60	6	1	166,67
61.	Dywany, chodniki i maty z mater. roślin pospolitych									
62.	Plecionki i taśmy plecione									
63.	Miotełki i wyroby szczotkarskie									
64.	Rogoże łykowe i worki z rogoży									
65.	Poduszki i materace z mater. roślin.									
	Sumy	22.042	1.234	55,80	6,051	316	52,70	3.943	301	76,50
	Sumy ogólne	673.236	11.599	17,25	168,969	2,334	13,75	194.269	3552	18,25

DZIAŁ KOMUNIKACYJNY

W sprawie reformy taryf kolejowych

Na temat powyższy zamieszczamy momorjał Rady Naczelnej Związków Drzewnych w Polsce, wystosowany do Ministerstwa Komunikacji po jednogłośnem przyjęciu go przez Komitet Wykonawczy Rady w dn. 20 b. m.

Komitet Wykonawczy Rady Naczelnej Związków Drzewnych po rozważeniu wstępnego projektu schematu taryfy towarowej P. K. P., opracowanego przez Biuro Reformy Taryf Min. Komunikacji, stwierdza, co następuje:

1. Projektowana nomenklatura w dziale drewna, poz. 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 921, 923, 924, 925, 926, 927, — jest opracowana zgodnie z wymogami drzewnictwa i żadnych zastrzeżeń zasadniczych nie wywołuje.

2. Projektowane zniżone normy załadunkowe, przy przyjęciu w projekcie 15-tonowego wagonu za regułę dla normalnej taryfy całowagonowej, nie uwzględniają zasadniczej przesłanki, polegającej na tem, że przy przewozach drewna z reguły jest rzeczą ogromnie trudną, a w całym szeregu wypadków wręcz wykluczoną, możność wykorzystania pełnej nośności wagonu. W szczególności pominięto zaprojektowanie zniżonej normy załadowania dla poniższych sortymentów: poz. 903 — okrąglaki, — żerdzie, tyki, drągi — z. n. z. 4/5 n. wag.; poz. 904—kopalniaki— z. n. z. 4/5 n. wag.; poz. 905 — słupy telegraficzne — z. n. z. 4/5 n. wag.; poz. 906 papierówka — punk 2 — z. n. z. 4/5 n. wag.; poz. 923 punkt a i b — z. n. z. 4/5 n. wag. Wobec dotkliwego braku wagonów 15-tonowych, co szczególnie ostro odczuwa obrót drzewny, i bardzo nikłych widoków, aby brak ten w najbliższym okresie kilku lat istotnie został usunięty, nieprzyznanie dla drewna zniżonych norm załadowania jest równoznaczne z tendencją ukrytej pośredniej podwyżki taryfy przewozowej na drewno, niezależnie od powyżki tej taryfy, czy to w postaci podniesienia różniczki poziomej, dziś obo-

wiązującej, czy też w drodze podwyższenia stawki przewozowej lub też uruchomienie zwyżkowe obu tych czynników.

Dalej, zważywszy, że konieczność państwowa wymaga przeprowadzenia rewizji taryf kolejowych w sensie ich podwyższenia, co jednak nie może w żadnym wypadku przekreślić wagi i znaczenia interesów gospodarczych całego kraju, że drzewnictwo jest nietylko jedną z najważniejszych podstawowych gałęzi spółczesnego życia, ale jednocześnie jest ponadto nader wydatnym czynnikiem gospodarczym naszego kraju, bez którego nie dałaby się utrzymać jego równowaga w międzynarodowym obrocie towarowym jak i kapitału, staje się koniecznem takie traktowanie przewozów drewna na kole,ach, któreby zapewniały im maksimum uzasadnionych przywilejów i ulg.

Z powyższych względów zniżona norma załadowania musi być uznaną za jedną z ważniejszych, której Rada Naczelna Związków Drzewnych stanowczo musi domagać się od czynników miarodajnych i to nietylko w stosunku do wagonów 15-tonowych, ale i do wagonów wyższej ładowności.

3. Rozbicie normalnej taryfy całowagonowej na 20 klas, zamiast obecnych 9, jest celowo pomyślane, gdyż daje możność lepszego staryfikowania towarów i uwzględnienia przez to większej rozpiętości cen. Natomiast dotychczasowy schemat projektu taryfy towarowej zawierający tylko nomenklaturę i różniczkę poziomą baremu, nie daje pełni podstaw dla ostatecznego ustalenia swego stosunku do projektowanej reformy. Posiadany materjał upoważnia pomimo to do wysunięcia kardynalnych przesłanek naszego drzewnictwa odnośnie do taryf kolejowych, które winny znaleść swój wyraz w ostatecznym projekcie reformy, o ile obrót drewnem niema być złamanym.

Do takich kardynalnych przesłanek należy zaliczyć:

a) Bezwzględne uprzywilejowanie eksportu w stosunku do obrotu wewnętrznego.
b) Taryfa wyjątkowa eksportowa na materjały tarte w żadnym wypadku nie powinna być podwyższaną.
c) Dowóz surowca do krajowych zakładów obróbki i przeróbki drewna musi posiadać specjalną taryfę ulgową, wybitnie różniącą się od normalnej taryfy w obrocie wewnętrznym.

Ponadto, jeżeli chodzi o zaprojektowanie kl. 13, jako zarezerwowanej wyłącznie dla drewna, a z którą to klasą mają być związane taryfy wyjątkowe, to należy stwierdzić, że: w żadnym wypadku kl. 13, której odpowiada różniczka pozioma w wysokości „42“, nie może być uznana za słusznie obraną i to z poniższych względów: jak się wyjaśniło na kilkakrotnych konferencjach w B. R. T. Min. Komunikacji, klasę 13, obrano dlatego, że w/g skali cen handlowych towarów za 1 q — klasa ta ma odpowiadać przeciętnej cenie drewna, obliczonej na podstawie cen przeciętnych z 1926 r. częściowo — 1925 r.

Otóż, jeżeli chodzi o ceny przeciętne na rynku krajowym w 1926 r. to wahały się one w/g obliczeń, opartych na komunikatach Ministerstwa Rolnictwa i tranzakcjach, notowanych przez Komisję Rzeczoznawców Zrzeszenia Przemysłowców Leśnych w Warszawie, w granicach:

Drewno nieobrobione: Sosnowe kloce tartaczne, budowlane, kopalniaki, świerkowe kloce tartaczne, papierówka, dębowe kloce stolarskie — za 100 kg. od 2 zł. 17 gr. do 7 zł. 93 gr., co odpowiada kl. 18, 16 i 15 różniczki poziomej.

Drewno opałowe: Sosnowe, świerkowe, bukowe w szczapach — za 100 kg. — 1 zł. 66 gr., co odpowiada klasie 19.

Drewno nawpółobrobione: Sosnowe podkłady krajowe, eksportowe, slipry, słupy telegraficzne — za 100 kg. od 3 zł. 62 gr. do 7 zł. 25 gr., co odpowiada klasie 16 i 15.

Dębowe podkłady — za 100 kg. — 10 zł. 88 gr., co odpowiada 14 klasie.

Sosnowe deski ciesielskie obrzynane — za 100 kg. 8 zł. 38 gr., co odpowiada kl. 15 względnie 14.

Sosnowa kantówka ciosana — za 100 kg. — 5 zł. 90 gr., odpowiada kl. 15.

Sosnowa kantówka tarta — za 100 kg.— 10 zł. 57 gr. — odpowiada kl. 14.

Sosnowa stolarka zwykła—za 100 kg.— 13 zł. 45 gr. — odpowiada kl. 13.

Wymienione sortymenty obejmują lwią część obrotu drzewnego na rynku krajowym, w każdym bądź razie nie mniej niż dziewięćdziesiąt kilka procent. I oto, jeżeli teraz obliczyć przeciętną ważoną przewozów kolejowych, to z góry należy powiedzieć, że wypadnie ona w wysokości, odpowiadającej tylko kl. 15 taryfy. Oczywistość tego nie wymaga dalszych uzasadnień. (Szczegóły cen załączamy poniżej).

Ceny przeciętne ważone przy eksporcie przez Gdańsk z r. 1927, obliczone loco wagon st. załadowcza zgodnie z załącznikiem, a obejmujące drewno w stanie okrągłym i tartym wynoszą za 100 kg. — 8 zł. 74 gr., co odpowiada kl. 14 taryfy. Ceny te odniesione do r. 1926 — należy obniżyć conajmniej o 15%, wówczas, odpowiednio do podstawy obliczenia cen przez B. R. T., otrzymamy za 100 kg. — 7 zł. 43 gr. — co odpowiada kl. 15 taryfy.

Reasumując powyższe, widzimy, że nie klasa 13, lecz klasa 15 jest odpowiednikiem dla drewna, zgodnie z tabelą cen B. R. T.

Dlatego też jako podstawowa klasa taryfowa dla drewna winna być zarezerwowaną kl. 15.

Dalej, jeżeli porównamy różniczkę poziomą kl. 13, wynoszącą „42“, z różniczką poziomą kl E. taryfy wyjątkowej, wynoszącą „31“, która właściwie jest normalną klasą całowagonową dla drewna w taryfie dziś obowiązującej, to stwierdzamy, że poziome przesunięcie taryfy dla drewna w tym wypadku wyniesie 11 punktów (42 — 31 = 11), co stanowi zwyżkę taryfy o 35,5%, a co jest rzeczą niemożliwą do przyjęcia. Przy ustaleniu kl. 15, o różniczce poziomej — 37, w porównaniu do kl. E. — otrzymamy zwyżkę taryfy o 19,4%. Ale nawet taka zwyżka taryfy w całej rozciągłości nie może być zastosowaną do drewna. Zwyżka ta wymagać będzie odpowiedniego zrektyfikowania przy opracowywaniu różniczki pionowej oraz układaniu taryf wyjątkowych.

4. W związku z przytoczonemi rozważaniami odnośnie do wstępnego zaklasyfikowania poszczególnych sortymentów drewna w myśl ustalonej nomenklatury, nasuwa się potrzeba ponownego rozmieszczenia tych sortymentów w poszczególnych klasach normalnej taryfy całowagonowej zgodnie z uzasadnieniem kl. 15, jako podstawowej.

Ponowne rozklasyfikowanie winno być przeprowadzone zasadniczo o dwie klasy niżej, jak to wynika z różnicy pomiędzy klasą 13, a kl. 15, (15—13=2).

Przeciętna cena ważona w eksporcie przez Gdańsk w r. 1927

(opracowana przez Komisję taryfową przy Izbie Handlowej w Gdansku w składzie przedstawicieli Związków Drzewnych, Izby Handlowej i Rady Portu).

Ilość eksportowane w tonnach	w m^3	Sortyment	Cena za 1 m^3 st. załad. w sh.	Wartość ogólna w sh.
81750	90000	Drewno okr. dębowe	60	5400000
6131	6800	„ „ bukowe	30	204000
10433	11600	„ „ jesionowe	50	580000
150703	167400	„ „ olchowe	25	4185000
53222	76000	„ „ osikowe	20	1520000
39222	43500	„ „ inne liśc.	20	870000
958734	1369600	„ „ sosnowe	25	34240000
143484	205000	„ „ świerk. i jodłowe	17	3485000
585	830	„ „ inne iglaste	20	16600
49740	55300	dębowe obrob. plansony i kantówka	50	2765000
61581	68400	deski dębowe etc.	70	4788000
2842	3200	inna kantówka liśc.	50	160000
29870	33200	dto deski	60	1992000
537845	768000	sosnowy mat. tarty	35	26880000
364030	520000	kantówka świerk. i jodłowa	30	15600000
331080	473000	deski świerk. i jodł.	30	14190000
4337	6200	inny iglast. mat. tarty	30	186000
25629	29500	fryzy dębowe surowe	90	2655000
2.851,218 tonn				119716600

t. j za 100 kg. 4,02 sh. = 8,74 zł

Stąd wartość przeciętna 100 kg. — zł. 8,74.

Komitet Wykonawczy Rady Naczelnej Związków Drzewnych powyższe uważa za wyraz opinji gospodarczych sfer drzewiarzy (zorganizowanych i jeszcze niezorganizowanych) o wstępnym projekcie taryfy towarowej P. K. P., opracowanym przez B. R. T. w Min. Komunikacji i stwierdza, że wysunięte postulaty zostały opracowane zgodnie z istotnemi potrzebami obrotu drzewnego, jak również i z wnikliwem uwzględnieniem konieczności państwowych.

Przeciętne ceny drewna nieobrobionego i obrobionego w r. 1926, loco wg. st. załadowcza p/g notowań Min. Rolnictwa oraz organizacyj zrzeszeń gosp. drzewiarzy.

I. Drewno nieobrobione (Dane Min. Rolnictwa).

1. Sosnowe kloce tartaczne—za 1 m³— 25.37 zł. za 1 q — 3.62 zł.

2. Sosnowe kloce budowlane — za 1 m³ — 28.56 zł. za 1 q — 2.65 zł.

3. Swierkowe kloce tartaczne — za 1 m³ — 22.45 zł. za 1 q — 3.21 zł.

4. Dębowe kłody stolarskie — za 1 m³ — 71.35 zł. za q — 7.93 zł.

5. Sosnowe kopalniaki — za 1 m³ — 15.19 zł. za 1 q — 2.17 zł.

6. Swierkowa papierówka okrągła — za 1 m³ — 19.76 zł. za 1 q — 2.82 zł.

Drewno opałowe szczapowe

7. Sosnowe, świerkowe, bukowe — przeciętnie za 1 m³ — 8,32 zł. za 1 q — 1.66 zł.

II. Drewno nawpółobrobione.

1. Sosnowe podkłady krajowe — za 1 sztukę — 4.30 zł. za 1 q — 5.73 zł.

2. Sosnowe podkłady eksportowe — za 1 sztukę — 5.41 zł. za 1 q — 6.76 zł.

3. Dębowe podkłady — za 1 sztukę — 8.70 zł. za 1 q — 10.88 zł.

4. Sosnowe slipry — za 1 sztukę — 10.85 zł. za 1 q — 7.25 zł.

5. Sosnowe słupy telegr. — za 1 sztukę — 20.10 zł. za 1 q — 3.62 zł.

6. Sosnowe deski ciesielskie obrzynane — za 1 m³ — 50.28 zł. (ceny rejonu warszawsk.) za 1 q — 8.38 zł.

7. Sosnowa stolarka zwykła—za 1 m³— 80.73 zł. za 1 q — 13.45 zł.

8. Sosnowa kantówka ciosana — za 1 m³ — 35.41 zł. (ceny rejonu warsz.) za 1 q — 5.90 zł.

9. Sosnowa kantówka tarta — za 1 m³ — 63.41 zł. za 1 q — 10.57 zł.

W związku z podanemi cenami należy zauważyć, że w obrocie na rynku krajowym w dziale surowca dominującą rolę odgrywają, z natury rzeczy, sosnowe kloce tartaczne i budowlane, następnie świerkowe kloce tartaczne; drewno liściaste sięga zaś około 12—15% obrotu w stosunku do tonnażu. W dziale drewna obrobionego takąż dominującą rolę odgrywają sosnowe deski ciesielskie obrzynane i kantówka ciosana. Natomiast sosnowa stolarka zwykła nie przekracza 5% do 8%, a sosnowa kantówka tarta 10% maksimum 12% w stosunku do tonnażu.

Tak, że jeżeli przyjąć następujący stosunek procentowy tych sortymentów:

sosnowe deski ciesielskie obrzynane	50%
„ stolarka zwykła	7%
„ kantówka ciosana	30%
„ „ tarta	12%
liściaste drewno tarte	1%

to otrzyma się przeciętną ważoną, w zaokrągleniu, za 100 kg. — 8.30 zł., a przy uwzględnieniu materjałów tartych z drewna liściastego — w cenie 20 zł. za 100 kg., otrzyma się przeciętną ważoną w wysokości 8 zł. 37 gr.

DAS POLNISCHE HOLZ

Die Marktlage in Polen

Infolge von Flüssigwerden grösserer Kredite für Bauzwecke hat sich das Geschäft etwas belebt, wenngleich es noch lange nicht zufriedenstellend genannt werden kann. Die grösste Baubewegung herrscht in Posen (im Zusammenhang mit der für das nächste Jahr angesetzten allpolnischen Landesausstellung), dann in Schlesien und in einigen Gegenden Wolhyniens und Polesie's wobei das Gesagte allerdings nur Bauten betrifft, die aus öffentlichen Mitteln unternommen werden, während private Bauten zu Seltenheiten gehören. Ueberhaupt ist das Tempo des Wirtschaftslebens in Polen im laufenden Jahre im Vergleich mit dem Vorjahre sichtlich abgeflaut, was seine Begründung in der unter dem normalen Durchschnitt stehenden Ernte im Jahre 1927 findet. Dieser Umstand macht sich jetzt, knapp vor der neuen Ernte, besonders fühlbar, weil alles flüssige Geld von der Landwirtschaft beansprucht wird, wodurch für alle anderen Wirtschaftszweige eine höchst unangenehme Geldknappheit entsteht. Dieser Zustand dürfte ungefähr noch 2 — 3 Monate andauern, bis nämlich die neue Ernte, die übrigens ansehnlich besser als die vorjährige ausfallen

dürfte, eingebracht und wenigstens zum Teile realisiert sein wird. Man hofft im kommenden Jahre nicht nur von der Einfuhr von Getreide Abstand nehmen, aber auch namhafte Quantitäten ausführen zu können, was in einem Landwirtschaftsland wie Polen nich ohne entscheidenden Einfluss auf die Belebung des allgemeinen Wirtschaftslebens bleiben kann.

Im Zusammenhang mit der allgemeinen, augenblicklich recht schwierigen Wirtschaftslage, verfolgt die Holzwelt mit umso grösserem Interesse alle Nachrichten über den Stand der polnisch-deutschen Handelsvertragsunterhandlungen. Von dem Zustande- oder Nichtzustandekommen eines Handelsvertragen vor November l. J. hängt es doch ab, ob in der kommenden Schlagsaison höhere oder niedrigere Preise für Rundholz werden gezahlt werden können; ob die nächstjährige Produktion vorwiegend auf Deutschland oder auf andere Absatzländer wird eingestellt werden müssen. Wie es auch kommen möge, kann man schon jetzt sagen, dass für schwächere Hölzer die Preise kaum anziehen, hingegen für starkes Holz, das leider immer seltener wird, die Preise das Niveau vom Vorjahr noch übersteigen dürften. Jetzt bereits macht es sich bemerkbar, dass deutsche Agenten das greifbare starke Holz aufkaufen, wo es nur zu haben ist, wobei ihnen noch der allgemeine Preisrückgang für Rundholz zugute kommt.

Der Holzexport aus Polen hat im laufenden Jahre ganz merklich abgenommen, was nicht nur den Export nach England betrifft, der durch die hohen Preise für Rundholz im Inland erschwert wurde, aber auch nach allen anderen Ländern, Deutschland mitinbegriffen. Von dem zugestandenen Kontingent braucht Deutschland nur etwas 60% auf, wodurch jeder Nutzen aus dem Holzprovisorium, gegenüber dem Bezug Deutschlands an Schnittware im Jahre 1927, i lusorisch wird. Im ersten Halbjahr 1928 stellt sich die Holzausfuhr von Polen in Tonnen und Tausenden Złoty wie folgt dar (in Klammern die Ziffern für das erste Halbjahr 1927).

Holz in jeglicher Gestalt: 2.467.584 t., 291.934 (3.155.809 t., 296.383); Schleifholz: 481.380 t., 30.745 (484.900 t., 24.469); Grubenh. und Rundlinge: 341.464 t., 17.770 (543,821 t., 23.622); Langholz und Klötze: 650.760 t., 65.278 (896.673 t., 78.322); Bohlen, Bretter u. Latten: 749.073 t., 135.918 (940.016 t., 131.588); Tel.-Stangen: 21.594 t., 1.920 (28 518 t., 1.929); Eisenbahnschwellen: 70.080 t., 10.500 (100.159 t, 10.159); Böttcherware: 14.850 t., 3.390 (21 353 t., 5.870); Möbel: 3.649 t., 6.781 (2.620 t., 4,832); Fourniere und Sperrplatten: 14.234 t., 9.975 (10.472 t., 7.252).

Preisnotierungen

Nachstehend die Richtpreisse per 1 m³ (cbm) frei Waggon Verladestation (wo nicht anders vermerkt).

Kiefer: Blöcke nicht not.; Langholz (das Stück 1 m³ im Durchschnitt) sh. 20; Stammware in Blöcken loco Grenze Mk. 93—97; Mittelware mk. 50; Astreine Seiten loco Grenze Mk. 89—91. Waggonbretter Mk. 63; Waggonbohlen Mk. 60 (beides loco Grenze); Telegraphenstg u. Masten sh. 23 bis 24; Grubenholz $ 3.00 Sleepers loco Danzig d. St. sh. 9.6; Schwellen l. T. sh. 4.6 (loco Grenze).

Fichte: Langholz sh. 18-20 Bohlen 1 Std £ 10.10 loco Danzig; Schleifholz $ 3.

Eiche: Prima Fournierstämme £ 9 — 10; Stämme von über 50 cm. £ 5.10; von 40 — 49 cm. sh. 70—75, von 30—39 cm. sh. 55—60; Stammware in Bl. (loco Danzig) £ 4.15; Schwellen d. St. $ 1.50; Binder (Ausl.) $ 12.25 Plançons (Kbfuss) sh 4.

Ahorn:	astfrei	von	35	cm.	im	Zopf	sh.	50
Weissbuche	„	„	25	„	„	„	„	25
Erle	„	„	25	„	„	„	„	35—36
Birke	„	„	25	„	„	„	„	25
Espe	„	„	25	„	„	„	„	30
Rotbuche	„	„	30	„	„	„		$ 6—6.50

DZIAŁ HANDLOWY

W sprawie nowej taryfy celnej

Podkomisja Drzewna Komisji Rolnej dla gromadzenia materjałów do nowej taryfy celnej na szeregu posiedzeń, odbytych w ciągu ostatnich miesięcy, rozpatrywała przekazany jej projekt nomenklatury, opracowany przez Ministerstwo Skarbu na podstawie taryfy dotychczasowej i projektu Ministerstwa Rolnictwa, przyczem doszła do wniosku, że projekt Min. Skarbu nie jest w dostatecznej mierze dostosowany do wymogów krajowej produkcji leśnej, wobec czego Podkomisja poczyniła w nim szereg zmian, uwzględniających bardziej szczegółowo potrzeby naszego życia gospodarczego w tym zakresie, a przytem ułatwiających znacznie taryfikację urzędom celnym. Poniżej zamieszczamy streszczenie wniosków Podkomisji co do zmian w nomenklaturze poszczególnych pozycyj z równoczesnem oznaczeniem proponowa-

Z rynku angielskiego

Wzrost zużycia drzewa tartego w Anglji w roku bieżącym jest bardzo powolny Ogólna sytuacja na rynku nie jest zadawalająca, ruch zaś budowlany daleko mniej ożywiony niż w roku ubiegłym. Należy przytem zaznaczyć że składy są daleko obficiej zaopatrzone pomimo zmniejszonego importu w pierwszym półroczu. Dzięki tym czynnikom nie było okazji do spekulacji a wobec tego że ceny na towar „landed“ nie wytrzymują porównania z cenami f. o. b., nie ma tendencji do wczesnych zakupów. Ten stan rzeczy, wprawdzie niezadawalający, jest jednak naturalną konsekwencją optymizmu zeszłorocznego i przemysł drzewny wszedł teraz w okres, który w rezultacie ostatecznym spowoduje ożywienie na rynku. Fabryki mebli pracują naogół dobrze a składnicy robią dobre interesy. Fabryki skrzyń mają również sporo zamówień

Wiele czynników złożyło się na to, że już w niedługim czasie importerzy będą musieli zastanowić się nad kwestją uzupełnienia swoich składów. Strajk w portach finlandzkich nie ma poważniejszych następstw, albowiem ilość strajkujących równa się mniej więcej ilości łamistrajków; temniemniej ładowanie okrętów odbywało się daleko powolniej aniżeli w normalnych warunkach i wiele transportów drzewa, które powinny były już dawno przybyć do Anglji, nie może się doczekać załadowania. Z tego powodu importerom brak niektórych wymiarów, za które to wymiary żądają oni cen nieco wyższych. W chwili obecnej nie możemy jednak oczekiwać żadnej znacznej poprawy na rynku drzewnym dzięki czemu importerzy muszą nadal prowadzić ostrożną politykę i za wszelką cenę unikać nadmiernego przeciążania składów. Sytuacja na rynku jest bardzo naprężona i gdyby wysokość importu wzrosła ponad normę należałoby się obawiać że towar leżący już na składach, mógłby spaść w cenie.

Jakkolwiek bowiem czerwiec bywa naogół miesiącem pomyślnym dla drzewnictwa, w tym roku zawiódł oczekiwania które może w lipcu zostaną spełnione. Każdy tydzień mianowicie który nie przynosi zmiany w cenach f. o. b., przyczynia się do wzrostu zaufania i w związku z opróżnianiem się składów wzmaga popyt na drzewo z nowego sezonu. Fabrykanci mebli i właściciele tartaków mieli w tym roku dobry sezon, a wiele tartaków pracowało na dwie zmiany aby podołać zamówieniom. Zamówienia na towar heblowany były częste zaś przeróbka towaru o wymiarach $4^1/_2$,5 i $5^1/_2$ na wymiary 2 × 4“, stanowi zasadniczą cechę obecnych transakcji. Agenci zawierają niewiele transakcyj w dziale specjalnych sortymentów, conajwyżej uzupełniają swoje składy, nie mają oni jednak podstaw do obniżania cen, to też notowania pierwszorzędnych gatunków nie ulegają zmianie.

Na zachodniem wybrzeżu ceny na niektóre wymiary, rzadziej ukazujące się na rynku, są zdecydowanie stałe, zaś wobec wyczerpywania się starych zapasów ogólny poziom cen na towar „landed“ wykazuje tendencję zwyżkową. Obroty drzewem białem były bardzo małe. Zapotrzebowanie na drzewo heblowane jest nieco większe i spodziewane jest na najbliższe miesiące, ożywienie w tej dziedzinie. Dokładne i szczegółowe dane, dotyczące zmniejszenia się produkcji finlandzkiej przyczyniają się do wzrostu u importerów zaufania do przyszłego kształtowania się rynku a zarazem i do nadziei na zwyżkę cen.

Z rynku czechosłowackiego

Jeżeli wierzyć mnożącym się oznakom, to na rynku czechosłowackim nastąpi niebawem ponowne ożywienie handlu z Niemcami, który w ostatnich czasach nieco podupadł. Już przed dwoma tygodniami zaznaczyliśmy, że zainteresowanie rynkiem czechosłowackim wzmogło się, że jednak większość zapytań miała charakter informacyjny. Jak się dowiadujemy zapytania pociągnęły za sobą transakcje i podobno udało się w ostatnich tygodniach kilku wybitnym producentom drzewa tartego miękkiego sprzedać do Niemiec duże partje en bloc i to po cenach korzystnych.

Ostatnie sprawozdania z Węgier, dzięki rozwijającemu się w tym kraju ruchowi budowlanemu, są również bardzo pocieszające i wróżą pomyślny sezon, zwłaszcza słowackiemu przemysłowi drzewnemu. Siedmiogrodzcy producenci drzewa tartego miękkiego wpłynęli w związku z tym na zwyżkę notowań na rynku węgierskim, a również na rynku słowackim tendencja jest bardzo mocna przy słabej podaży. Ta mocna tendencja utrzymuje się dzięki bardzo dużemu zapotrzebowaniu wewnątrz kraju i to zarówno w Czechach, na Morawie i Śląsku jak i w Słowacji; zapotrzebowanie to przeszło najśmielsze oczekiwania. Transakcje w zakresie drzewa budowlanego są bardzo duże, w zakresie droższych sortymentów, mniejsze. Zapasy drzewa na tartakach znajdują chętnych nabywców, a przytem zaznaczyć należy, że tartaki dostarczają duże ilości drzewa zarówno firmom krajowym jak i zagranicznym na mocy dawnych umów. Ceny ustaliły się, w najściślejszem tego słowa znaczeniu.

W stosunkach z Niemcami przemysł czechosłowacki natrafia na konkurencję nietylko ze strony Polski ale i Rumunji i z tego powodu wiele transakcji nie dochodzi do skutku.

Na rynku drewnem okrągłem nie zaszły w ostatnich tygodniach żadne poważniejsze zmiany. Chroniczny brak wagonów na dłużyce trwa nada', wskutek czego cierpią transakcje z Niemcami. Podaż ze strony właścicieli lasów zarówno w krajach historycznych jak i w Słowacji jest niewielka. Jedynie w Lesie Czeskim są jeszcze duże partje do sprzedania. Podczas przetargu, który miał miejsce dn. 22 czerwca r. b., na 4000 m³ drzewa świerkowego i modrzewiowego, zaofiarowane ceny wahały się od Kc. 328.956 do Kc. 513.515 przy cenie wywoławczej Kc. 312.700 za całą partję na pniu. Komentarze są zbyteczne, zaznaczymy jednak, że podaż drewna okrągłego zwłaszcza w Słowacji jest bardzo mała, w przeciwnym bowiem razie przemysł tartaczny nie wyśrubowałby tak cen. W stosunkach z Niemcami w sprawie cen nie zawsze udaje się dojść do porozumienia. Tam gdzie rozchodzi się o nagłe zapotrzebowanie niemieccy właściciele tartaków są raczej ustępliwi przyczem w ostatnich czasach daje się znowu odczuć większe zapotrzebowanie na drewno okrągłe w różnych dzielnicach Niemiec. W kraju utrzymuje się nadal żywe zapotrzebowanie ze strony tartaków miejscowych, przy cenach naogół niezmienionych. Papierówka jest w kraju stale w poszukiwaniu, a i z zagranicy zapotrzebowainie jest duże Na kopalniaki istnceje dobry popyt ze strony kopalni zeskich i częściowo saskich. Dwa państwowe nadleśnictwa mają do sprzedania przeszło 100.000 mp. drzewa opałowego; przetarg na to drzewo oczekiwany jest tu z zainteresowaniem. Podkłady sosnowe cię-

nych stawek w złotych za 100 kg.

Poz. 25. Nasiona drzew. 1. owocowych oprócz osobno wymienionych zł. 50—2. liściastych oprócz owocowych zł. 25—3. iglastych i szyszki niewyłuszczone zł. 6.50.

Uwaga I. Nasiona drzew iglastych za pozwoleniem Min. Skarbu 1. do celów naukowych, bez cła — do innych celów zł. 130.

Uwaga II. Żołędzie do celów przemysłowych podlegają cłu.

Z uzasadnienia proponowanej stawki dla poz. 25 p. 3 wynika, że Podkomisja kierowała się przy określaniu jej następującemi względami: Przy produkcji drzewostanów iglastych zasadnicze znaczenie posiada nietylko gatunek ale i rasowość nasienia, zależna od miejsca pochodzenia tak, że z reguły zdrowe i pełnowartościowe drzewostany mogą być hodowane jedynie z nasienia pochodzącego z identycznych siedlisk, co nie mogłoby być osiągnięte przy posiłkowaniu się przez hodowlę lasów iglastych nasionami obcemi, wobec czego stawki celne dla tych nasion należy ustanowić w wysokości prohibicyjnej.

Uwaga I do poz. 25 uwzględnia wyjątkową potrzebę sprowadzania nasion obcych dla celów naukowo - eksperymentalnych (bez cła) oraz dla wszelkich innych celów (poza hodowlanemi) zł. 130 od 100 kg.

Uwaga II przewiduje, że żołędzie zarówno dla celów hodowlanych jak i dla celów przemysłowych (produkcja surogatów kawy) nie winne być sprowadzane ze względu na obfitość tego surowca w kraju, że wobec tego cło na żołędzie powinno odpowiadać cłu na inne surogaty kawy (200 zł. od 100 kg. dla przesyłek powyżej 2 kg. i 400 zł. dla takichże poniżej 2 kg.).

Poz. 104. Wiklina. 1. faszynowa, również w wiązkach, bez cła—2. Dla koszykarstwa, a) nieokorowana zł. 2.50, b) okorowana zł. 15, c) farbowana, lakierowana lub inaczej obrobiona zł. 45 — 3. w postaci obręczy, a) nieokorowana zł. 15, b) okorowana zł. 15.

Jak widać miała Podkomisja przy ustalaniu powyższych stawek celnych na względzie przedewszystkiem popieranie hodowli wikliny w kraju przez względnie wysokie chociaż niższe od obecnego cło na wwóz wikliny koszykarskiej surowej (2.50 zł. w stosunku do wartości wikliny nieok. 12—15 zł.) a następnie bardzo wydatną ochroną krajowego przemysłu wikliniarskiego przez ustanowienie stawek celnych na półfabrykaty i fabrykaty tego przemysłu w wysokości ok. 25% ad valorem.

Poz. 764. Drewno miękkie sosnowe, świerkowe, jodłowe, modrzewiowe, lipowe, osikowe, topolowe, wierzbowe, deglezjowe — drzewo twarde: dębowe, bukowe, klonowe, jesionowe, grabowe, wiązowe, jaworowe, brzostowe, olszowe, brzozowe, akacjowe, jabłoniowe, gruszkowe, wiśniowe oraz innych drzew krajowych: 1. karpina, chróst, faszyny, szyszki i inne uboczne użytki leśne oraz odpadki wyróbki leśnej i tartacznej oprócz osobno wymienionych, bez cła — 2. opałowe i użytkowe w szczapach, okrąglakach, długości do 1,5 m., papierówka wszelka, bez cła — 3. użytkowe: kłody, dłużyce, słupy tel., kopalniaki, żerdzie, drągi, pale, łyki i t. p. sortymenty oprócz osobno wymienionych a) miękkie zł. 0.25, b) twarde zł. 0.20.

Bezcłowość wwozu sortymentów tanich wyszczególniona w poz. 764, 1 i 2 nie wymaga specjalnego uzasadnienia, gdyż właśnie przez wzgląd na małą swoją wartość nie mogą one wytrzymać kosztów dłuższego transportu albo też, jak papierówka, mogą tylko przyczynić się do ułatwienia nabywania tańszego surowca dla krajowego przemysłu papierniczego. Zwraca uwagę tylko fakt, że pozycją 764/1 objęte są również szyszki, która to okoliczność pozostaje w sprzeczności z zamierzeniami Podkomisji, wyrażonemi w ustalaniu nomenklatury dla poz. 25/3.

Jeśli chodzi o drewno użytkowe (poz. 764/3) to posiadamy raczej w nadmiarze drewno miękkie, natomiast drewno twarde jest produkowane w mniejszych ilościach.

Zastanawiając się na tym stanem rzeczy Podkomisja Drzewna doszła do wniosku, że aczkolwiek przy obecnej konjunkturze i w najbliższej przyszłości stawki celne na drewno surowe nie posiadałyby żadnego prawie praktycznego znaczenia i niebyłyby efektywne, to jednak szereg motywów przemawiał raczej zawprowadzeniem niewielkiego chociażby narazie teoretycznego obciążenia cłem surowem importu drzewnego.

Stawki te miałyby charakter strukturalny, gdyż możliwy jest w przyszłych okresach przywóz drewna surowego do Polski.

Pozatem stawki takie mogłyby mieć charakter pertraktacyjny, jako atut wygrywany przy pertraktacjach handlowych z innemi Państwami.

Wreszcie wobec zupełnie realnej obawy stosowania w przyszłości dumpingu przez Rosję i w tym właśnie zakresie należałoby przez uchwalenie bodaj minimalnych stawek celnych na surowiec drzewny stworzyć podstawy dla ewentualnej polityki anti-dumpingowej naszego rządu z chwilą, gdy zajdzie tego potrzeba.

Dla tych względów po dłuższej dyskusji uchwalono stawki dla drewna miękkiego (poz. 764 p. 32) w wysokości 25 gr. od 100 kg. i dla p. 35 tejże poz. (drewno twarde) 20 groszy od 100 kg.

Uchwalając stawki Podkomisja przywiązywała większą wagę do stosunku stawek na surowiec do stawek na materjały wymienione w następnych pozycjach, niż do absolutnej wysokości zaprojektowanych stawek celnych.

Cena orjentacyjna artykułów, objętych poz. 759 p. 2 da się ustalić w granicach 2,50—5,50 zł. za 100 kg.

Cena orjentacyjna artykułów objętych poz. 764 p. 3 może być ustalona w granicach 6,50 do 7 zł. za 100 kg.

Obecnie artykuły wymienione w poz. 764 są wolne od cła

(C. d. n.).

Ceny drewna w Polsce

Gatunek	SORTYMENT	Jednostka	Warszawa hurtowo loco wagon	Warszawa loco skład detal.	Rynek eksport. przeciętne ceny loco wagon stacja	Rynek eksport. przeciętne ceny cena	Wilno loco wagon stacja	Wilno cena	Wołyń i Polesie loco wagon stacja	Wołyń i Polesie cena	Wschodnia Małopolska loco wagon stacja	Wschodnia Małopolska cena	Zachodnia Małopolska loco wagon stacja	Zachodnia Małopolska cena	Polska Zachodnia loco wagon stacja	Polska Zachodnia cena	UWAGI
Sosna	bloki okr. od 30 cm. w cienkim końcu	1 m³			zał.	—	zał.	—	zał.	—							
	dłużyce (sztuka przec. 1 m³)	„			„	sh. 20	„	sh. 20	„	sh. 20							
	bloki tarte	„			gran.	mk. 90-94				160							
	deski i bale stolarskie	„	zł. 130-150	zł. 180	„						zał.	zł. 120					
	„ stolarskie boczne bez sęków	„	150-160	190		mk. 87-89				170			Kraków	zł. 160			
	„ środkowe	„			„	mk. 50											
	„ i bale ang. u. s.	1 std.					Wilno	£ 9-10	„	Ł 10—11	zał.	£9.25-9.75					
	„ obrzynane ½" do kantu	1 m³	85-90	115													
	„ „ ¾" i 4/4"	„	90-95	120						zł. 80-85							
	„ „ 5/4" i 6/4"	„	110-115	130						zł. 100-110	zał.	zł. 95					
	bale obrzynane 2", 2½", 3"	„	120	140									Kraków	zł.105-110			
	deski wagonowe niem.	„			gran.	mk. 63					zał.	zł. 108					
	bale wagonowe niem.	„			„	mk. 60											
	kantówka obrzyn. niewym.	„	120	140					zał.	zł. 100	„	$ 10.5-11					
	„ wym. dł. do 7 m. s. do 20 cm.	„	130														
	„ ciosana	„	80	105													
	łaty (również świerkowe)	„	115-120	140							zał.	zł. 80-95					
	deski heblowane i szpuntowane	„	130	160			Wilno	zł. 110		zł.100-110							
	słupy telegraficzne i maszty	„			zał.	sh. 23-24	„	sh. 23		sh. 23							podkłady sosnowe f-co gran. sh. 4.7
	kopalniaki	„			„	$ 3			zał.	$ 3.15	zał.	$2.70-2.80					
	sleepry	1 szt.			Gdańsk	sh. 9.6-9.8	zał.	sh. 9									
	podkłady I-szy typ	„			zał.	zł. 8.20-8.30			„	$ 0.92							
Świerk	dłużyce	1 m³			zał.	sh. 18	zał.	sh. 18			zał.	$4.00-4.60					
	deski	1 std.					Wilno	£ 8-9									
	bale	„			Gdańsk	£ 10.10					„	$ 43-48					
	papierówka	1 mp.			zał.	$ 2.90	Prostk.	$ 3.5-3.6			zał.	$ 2.5-2.6	Makosz.	$ 3.50			
Dąb	okrąglaki fornierowe . . I-szej kl.	1 m³			zał.	£ 9				£ 9							
	„ od 50 cm. wzwyż „ „	„			„	£ 5.10			zał.	£ 6							
	„ od 40 do 49 cm. „ „	„			„	sh. 70-75			„	sh. 70-75							
	„ od 30 do 39 cm. „ „	„			„	sh. 55-60			„	sh. 52-60							
	materja tarty odziomkowy w blok.	„			Gdańsk	£ 4.15			Gdańsk	£ 4.10-5	zał.	$ 20-26					
	„ stolarski wszystkich grub.	„	175	230	„				zał.	Ł 3-3.5		$ 17-22	Kraków	zł. 170-190			
	„ 1" posadzkowy	„	150														
	kloce belgijskie	1 szt.			„												
	towar paryski	1 m³						£5.10-5.15	„	£ 4-7	zał.	zł. 225					
	podkłady typ pruski	1 szt.			„	$ 1.50						$ 1.50					
	bindry	wykł.			„	$ 12.25											
	klepka	„			Gdańsk	£ 12	zał.	£ 12									
	fryzy								„	Ł 5	zał.	$ 24-26					
	plan sony	st.kub.			zał.	sh. 4											
jesion	kloce bez sęków od 35 cm. w cienk. k.	1 m³			zał.	sh. 50					zał.	zł. 120					
	stolarka wszystkich grubości	„	220	260							„	zł. 175					
grab	kloce bez sęków od 25 cm. w cienk. k.	1 m³			zał.	sh. 25											
	stolarka wszystkich grubości	„	160	200													
olcha	kloce bez sęków od 25 cm. w cienk. k.	1 m³			zał.	sh. 35-36	zał.	sh. 36-37	zał.	sh. 38-40	zał.	zł. 70					
	stolarka wszystkich grubości	„	90-110	140													
brzoza	kloce bez sęków od 25 cm. w cienk. k.	1 m³			zał.	sh. 25	zał.	sh. 24-25		sh. 25							
	stolarka wszystkich grubości	„	110	150													
buk	kloce bez sęków od 30 cm. w cienk. k.	1 m³			zał.						zał.	$ 6-6.50					
	stolarka wszystkich grubości	„	140	190								$ 11.50-12	Kraków	zł. 80-90			
osika	kloce bez sęków od 25 cm. w cienk. k.	1 m³			zał.	sh. 30	zał.	sh. 30	zał.	sh. 30	zał.	zł. 65					

szą się stałem zainteresowaniem ze strony firm niemieckich, większe obroty tym materjałem nie dochodzą jednak do skutku.

Z rynku szwedzkiego

Najpoważniejsi eksporterzy szwedzcy określili już w przybliżeniu wysokość produkcji materjału tartego i heblowanego na rok bieżący i cyfra tego szacunku wynosi 875,000 standartów. Normalny roczny wywóz ze Szwecji wynosi 900-950,000 standartów, a więc różnica nie jest tak wielka; jedynie w porównaniu z rokiem 1927 wynosi ona 125,000 standartów, albowiem w zeszłym roku całkowity eksport ze Szwecji przekroczył miljon standartów.

Najróżnorodniejsze czynniki wpłynęły na obserwowane w tym roku zmniejszenie się eksportu szwedzkiego. Lokaut w przemyśle drzewnym, który miał miejsce wczesną wiosną, nie mógł nie wpłynąć na rozmiary przeróbki drewna surowego a w dodatku i spław nie był w tym roku tak dobry jak zwykle.

Jeżeli przyjmiemy wyżej przytoczoną cyfrę jako mniej więcej dokładną, okaże się, że chociaż transakcje f. o. b. były ostatnio niewielkie, sprzedaże są już dziś zaawansowane, albowiem dotychczas ulokowano przeszło 675,000 standartów. Udział Anglji w tych zakupach jest niewielki ale w najbliższych miesiącach niewątpliwie powiększy się i sprzedawcy uważają, że nie należy się zbytnio śpieszyć. Ceny utrzymują się na dawnym poziomie a właściwie prawie wcale nie uległy zmianie od zeszłej jesieni.

Z małopolskiego rynku drzewnego

Sytuacja w przemyśle i handlu drzewnym nie wykazała w miesiącu czerwcu żadnych ważniejszych zmian.

Ruch budowlany tak we Lwowie jak i na prowincji nie ożywił się. Brak kredytów budowlanych, względnie wielkie trudności przy uzyskiwaniu długo-terminowego kredytu hipotecznego, bardzo ujemnie wpływają na rozwój ruchu budowlanego. W miesiącu czerwcu daje się zauważyć dalsze osłabienie eksportu, zwłaszcza w materjałach miękkich. Te dwie okoliczności ujemnie wpływają na wewnętrzny rynek drzewny. Zainteresowanie budowlanymi materjałami miękkiemi w dalszym ciągu również słabe. W okresie tym zniżkują budowlane deski sosnowe, krótka kantówka sosnowa, deski jodłowe tudzież gonty. Znikome zainteresowanie dla rżniętej kantówki jodłowej i sosnowej. W stosunku do cen zimowych, ceny za powyżej podane materjały obniżyły się o 10 do 15%. Tartaki i składy przepełnione zapasami powyższych materjałów. Większem zainteresowaniem cieszy się materjał krótki tudzież miękkie deski 1/2". Poszukiwany jest również materjał 5 klasy (na wagę, Gewichtsware).

Materjały te używane są do masowej produkcji skrzyń zwłaszcza dla wyrobów monopolowych. Zauważamy, iż tylko sam Monopol Tytoniowy ma zapotrzebowanie na 251,000 skrzyń na rok bieżący.

Zainteresowanie dla deszczułek posadzkowych z uwagi na spodziewaną zwyżkę cen wskutek braku fryzów nieco się wzmogło.

Wiadomości handlowe

Transakcje

F-a Century, Warszawa, sprzedała f-ie Klages w Niemczech ok. 8.000 m³ tarcicy sosnowej i świerkowej, w tem znaczną część stolarki eksportowej.

P. B. Domaradzki, Białystok, sprzedał f-ie Dawid Francke & Soehne, Berlin ok. 3.000 sztuk dłużyc sosnowych, idących spławem do Solca n/Wisłą po cenie za m³ sh. 38 franco Solec. Dłużyce te mierzą powyżej 1.50 m³ sztuka.

F-a Century, Warszawa, sprzedała f-ie Lubrzyńska i Heller w Warszawie około 300.000 m³ drzewa okrągłego ze swoich lasów koncesyjnych.

F-a E. Kowartowski, Warszawa, sprzedała f-ie C. Müller, Magdeburg ok. 4.000 m³ spławnych dłużyc sosnowych.

F-a Josszyf, Warszawa, sprzedała za pośrednictwem f-y Adolf Peltz w Berlinie f-ie Tuchmann, Magdeburg ok. 4.000 m³ sosnowych desek stolarskich w blokach z tartaku swego w Deniskowiczach w ordynacji Nieświeskiej. Cena za m³ loco st. załadowania ok. sh. 70.

F-a I. Ronin, biuro leśne w Warszawie będzie w najbliższym czasie przekształcona w towarzystwo akcyjne p. f. „Kamienna" S. A. w Warszawie.

Jak się dowiadujemy, pp. Schalitowie traktują z Min. Komunikacji o dostawę 4 miljonów podkładów dla P. K. P.

P. S. Schalit nabył firmę budowlaną Budex w Warszawie i podjął się poważnych robót budowlanych dla P. K. P.

Informacje

Ceny za towar angielski sosnowy franco wag. Gdańsk są notowane jak następuje: towar z pod piły z świeżego drzewa 3" × 9" £ 11.15; 3" × 8" £ 11; 3" × 7" £ 10.5; 2½"×7" £ 11.2.6; 2"×4" £ 10.5; 4"×4" £ 11.5. Towar u/s o 10 sh. na std. drożej. Wymiary 3"×11", 2"×6" i 2"×5" w zaniedbaniu.

Towarzystwa asekuracyjne, działające w Polsce, doszły do przekonania, że obecnie obowiązujące dla drzewnictwa stawki ubezpieczeniowe są zbyt wygórowane i obniżyły je w b. m. do 20‰. Należy się spodziewać że w najbliższym czasie nastąpi dalsza obniżka, która zbliży stawki ubezpieczeniowe u nas do obowiązujących za granicą 4‰.

Transporty drzewa, idącego spławem, za wyjątkiem znajdujących się już na Narwi i Wiśle, utknęły po większej części w drodze na skutek niskiego stanu wody, spowodowanego upałami.

OBOWIĄZKIEM PISMA

jest jaknajlepsze informowanie czytelnika i jaknajbardziej wszechstronne ujmowanie wszelkich zagadnień.

Obowiązkiem czytelnika jest punktualne płacenie prenumeraty — gdyż bez tego DOBRE WYKONANIE stojących przed pismem zadań JEST NIEMOŻLIWE.

Dlatego też zwracamy się o NATYCHMIASTOWE uregulowanie wszelkich należności, nie wątpiąc, że nikt swą choćby drobną zaległością — z których jednak tworzą się znaczne sumy — nie zechce HAMOWAĆ ROZWOJU PISMA

Maszynowe cięcie lasów

Poinformowani o dodatnich próbach maszynowego cięcia lasów oraz przecinania drewna, podjętych w ciągu ostatnich miesięcy w Polsce, zwóciliśmy się do f-my „Jangos“ w Warszawie, reprezentującej najnowsze maszyny tego rodzaju, o wyjaśnienia, któremi w skróceniu dzielimy się z naszymi czytelnikami.

— Próblem mechanicznego ścinania i przecinania drewna, usłyszeliśmy, niedawno jeszcze miał przeciwników ze względu na stosowanie w tym celu ciężkich pił parowych, drogich i mało ruchliwych oraz pił „sektorowych“, najczęściej połączonych również z bardzo ciężkiemi silnikami—w obydwu wypadkach zarówno transport tego rodzaju maszyn jak i ich ciężar, niezmiernie utrudniały pracę nietylko na placu tartacznym ale przedewszystkiem w lesie; nierzadkie były również wypadki uszkodzenia podobnych maszyn przez walące się drzewo. Fabryka „Bekamo“ wytworzyła zupełnie nowy typ maszyny, dziś wszędzie opatentowanej, wagi ogólnej tylko 36 klg., składającej się z silnika $6^1/_2$ — konnego i stalowej łańcuchowej piły, obracającej się z szybkością 7 mtr. na sekundę, po zagłębieniu w drewno. Siła motoru, jego sprawność oraz precyzja łańcucha pozwalają na wykonywanie tych wszystkich prac, jakie wykonywa piła ręczna, z tą różnicą, że „Rinco“ ścina drzewo o średnicy pnia 70 cm. (sosnę) w ciągu 60—70 sekund, a normalne rozcinanie drewna o średnicy 40—60 cm. odbywa się z szybkością 2—$1^1/_2$ cm. w ciągu sekundy.

—Jak drogie są koszty materjałów pędnych?



„RINCO“ podczas przecinania drewna w tartaku

„Rinco“, według długoletnich obliczeń przedsiębiorstw eksploatacji lasów zagranicą, zużywa benzyny i oliwy za około 5 fenigów dla jednego metra sześciennego, co odpowiada około 12 zł. dziennie, przy najwyżej więc liczonych kosztach amortyzacji maszyna ta okupuje się w ciągu kilku miesięcy“.

—Jakie są rezultaty doświadczeń z maszynami Panów w Polsce, zapytaliśmy dalej

—Fabrykę „Bekamo“ reprezentujemy od maja bieżącego roku; z maszynami jej mieliśmy okazję zapoznać się podczas tegorocznych Targów Lipskich, przyczem byliśmy świadkami jednorazowych zamówień ze strony Holendrów i Anglików na kilkanaście maszyn; dokładniej zapoznaliśmy się z pracą oraz fabrykacją tych cennych dla Polski maszyn w Rumburku, podczas cięcia lasów. Wszystkie dotychczasowe demonstracje w Polsce wypadły jaknajlepiej, tak więc po długotrwałych próbach „Rinco“ zostały zakupione przez tartak państwowy w Czarnej Wsi, dyrekcja lasów państwowych w Siedlcach zakwalifikowała je do przyjęcia, Ministerstwo Spraw Wojskowych, po próbach w Instytucie Badań Inżynierji oraz w obozie ćwiczebnym w Kazuniu, uznało „Rinco“ za cenny sprzęt dla wojsk technicznych, pozatem szereg zamówień prywatnych przemysłowców świadczy o rosnącem zaufaniu do maszyny.—

Ze swej strony możemy tylko zaznaczyć, iż z zainteresowaniem śledzić będziemy dalsze postępy racjonalnej mechanizacji w naszej gospodarce drzewnej, której poziom, niższy niż na Zachodzie, wymaga bacznej uwagi.

WIADOMOŚCI ZWIĄZKOWE

Z Rady Naczelnej Związk. Drzewnych

Kredyty

Rada Nacz. Zw. Drzewnych w trosce, aby nadchodząca kampanja drzewna została należycie przygotowana pod względem kredytowym, umożliwiając tem samem krajowemu drzewnictwu przetrzymanie bez większych strat obecnej ciężkiej konjunktury, która wybitnie się pogorszyła na początku bieżącego roku i zapowiada się, iż trwać będzie dłuższy okres czasu, — poczyniła starania na terenie B. G. K., aby jeszcze w bieżącym miesiącu zostało zwołane posiedzenie Komitetu Drzewnego. Dzięki tym staraniom posiedzenie Komitetu Drzewnego zostało wyznaczone na dzień 27 lipca o godz. $12^1/_2$. Na porządku dziennym posiedzenia między innemi mają być ustalone rozmiary potrzebnych kredytów dla drzewnictwa, ujednostajnienie akcji kredytowej we wszystkich Dyrekcjach Lasów Państwowych, oraz zdefinjowanie poszczególnych typów kredytów w zależności od kolejnych stadjów przeróbki drewna. Dalej ma być rozważony projekt kredytów materjałowych w lasach państwowych, sprawa nowelizacji rozporządzenia o zastawie rejestrowym w kierunku rozciągnięcia jego na drewno, wreszcie akcja pomocy kredytowej B. G. K. dla przemysłu drzewnego, niezależnie od sprawy nowelizacji rozporządzenia o zastawie rejestrowym. W związku z tem Biuro Rady Nacz. poświęca całą swoją uwagę, aby wszystkie dotychczasowe prace przygotowawcze w zakresie kredytów mogły być do czasu posiedzenia Komitetu Drzewnego ujęte w odpowiednie wnioski konkretne.

P. W. K.

Biuro Rady Nacz. Zw. Drzewn. ustawicznie jest zaprzątnięte staraniami, mającemi na celu ożywienie akcji, zmierzającej do pozyskania jaknajszerszych sfer drzewiarzy do udziału w Pawilonie Drzewnym

Rady Nacz. na P. W. K. Na jednem z ostatnich posiedzeń Komitetu Wykonawczego Rady stwierdzono, iż wszystkie dotychczasowe wysiłki zaledwie częściowo spełniły pokładane w nich nadzieje. To też obecnie Rada Nacz. przygotowuje szerszą akcję propagandową wśród sfer drzewiarzy w celu głębszego zainteresowania ich Pawilonem Drzewnym na Wystawie. Między innemi nasunęła się konieczność ponownego, energicznego zaapelowania do wszystkich członków — Związków, należących do Rady Naczelnej, aby rozwinęły żywszą, aniżeli dotychczas propagandę wśród firm zrzeszonych. Wreszcie postanowiono do firm niezorganizowanych w Związkach zwrócić się bezpośrednio z odpowiednią odezwą i podaniem obliczenia kosztów jednostkowych, związanych z wzięciem udziału w Pawilonie Drzewnym Rady Naczelnej na P. W. K.

Jeszcze raz uważamy za potrzebne przypomieć, że Rada Nacz. Zw. Drzewn. zawarła umowę z p. Inżynierem Franciszkiem Borsukiem, mocą której upoważniła go do akwizycji zgłoszeń do Pawilonu Drzewnego Rady Nacz. na P. W. K. oraz do inkasowania z tego tytułu należnych Radzie Naczelnej sum.

Taryfa celna (wwozowa)

Jak już poprzednio donosiliśmy, Podkomisja Drzewna Komisji Rolnej dla gromadzenia materjałów do nowej taryfy celnej zakończyła swe prace. Wnioski Podkomisji w ostatecznej fomie redakcyjnej są już w posiadaniu Biura Rady Naczelnej, tak, że jesteśmy w stanie je podać do wiadomości ogółu w zasadniczem streszczeniu. Wnioski te ogłosimy na łamach „Drzewa Polskiego", poczynając od bieżącego numeru.

Taryfa kolejowa.

Rada Nacz. Zw. Drzewn. zakończyła swe prace nad pierwszą częścią wstępnego projektu reformy taryfy towarowej na P. K. P., opracowanej przez Biuro Reformy Taryf Min. Komunikacji. Pierwsza część wstępnego projektu obejmuje nomenklaturę oraz różniczkę poziomą i wstępne rozmieszczenie poszczególnych sortymentów materjałów drzewnych w/g projektowanych 20 klas całowagonowych normalnej taryfy. W wyniku zakończenia tych prac Komitet Wykonawczy Rady Naczelnej na swem posiedzeniu w dn. 20 lipca r. b. uchwalił generalny wniosek w sprawie wstępnego projektu reformy taryf kolejowych, który został przesłany do Min. Komunikacji do Biura Reformy Taryf Kolejowych, a jednocześnie rozesłany w okólnikach do wszystkich Związków, tudzież opublikowany zostaje na łamach bieżącego numeru „Drzewa Polskiego".

Dzięki temu zainteresowane sfery drzewiarzy mają możność dokładnego zapoznania się z pracami Rady Naczelnej nad reformą taryfy kolejowej oraz poczynienia odpowiednich, istotnych i rzeczowych uwag, które chętnie będą przez Radę Nacz. poddane rozważeniu i odpowiednio potraktowane.

Program gospodarczy drzewnictwa.

W wyniku konferencji sfer gospodarczych z Panem Ministrem Przemysłu i Handlu, która się odbyła 22 i 23 lutego r. b., została wyłoniona specjalna Komisja, której zadaniem było opracowanie i uzgodnienie postulatów, zgłoszonych przez poszczególne organizacje gospodarcze na tej konferencji. Drzewnictwo reprezentowane na konferencji przez Prezesa Rady Naczelnej zgłosiło swe podstawowe postulaty, ujęte w szeroko umotywowanym memorjale. Obecnie po wstępnem opracowaniu przez wzmiankowaną Komisję postulatów narady gospodarczej nadszedł moment, kiedy zachodzi potrzeba niezbędnego uzupełnienia tej pracy, posiadającej charakter syntetyczny, w taki sposób, ażeby dało to możność ujęcia całego materjału w konkretną formę „planu gospodarczego".

Wobec tego przed całem drzewnictwem zarysowała się obecnie konieczność ostatecznego zdefinjowania swych postulatów. Mając to wszystko na względzie, Rada Nacz. Zw. Drzewn., przystępuje do przeprowadzenia odpowiednich studjów i prac.

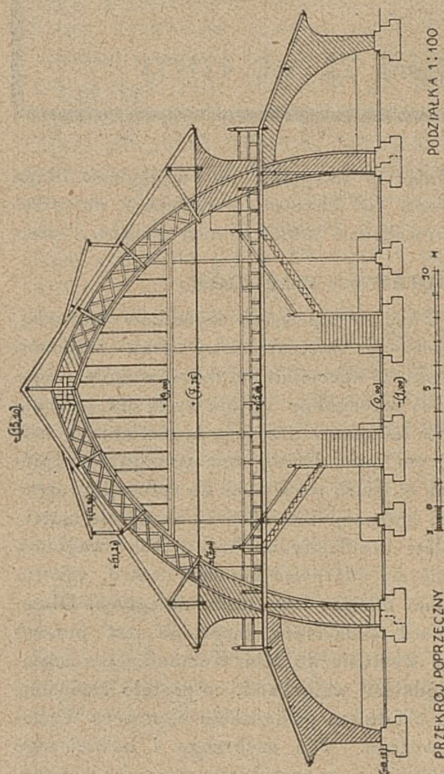
Sprawa wagonów.

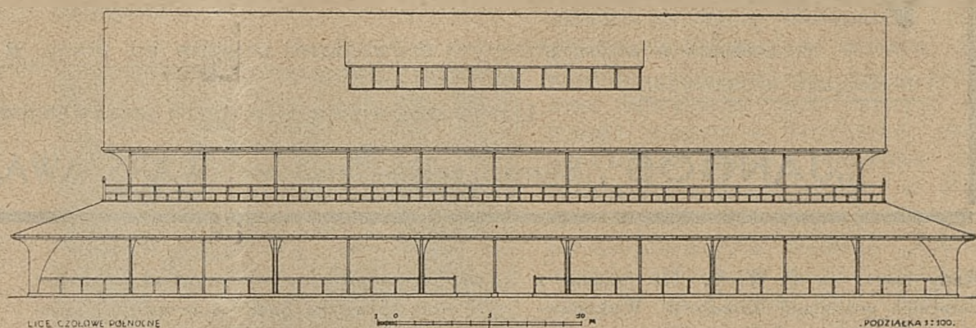
Pomimo zapewnień czynników miarodajnych, że dotychczasowy brak wagonów platform specjalnie, a także wogóle wagonów, szczególnie 15-tonowych, dla przewozów ładunków drzewnych, zostanie w bieżącym roku definitywnie usunięty, to jednak w miarę rozwijania się sytuacji w obecnej kampanji letniej, przy eksporcie materjałów cenniejszych, brak tych wagonów daje się odczuwać niemniej ostro, jak to miało miejsce i w latach ubiegłych. Dlatego też Rada Nacz. zmuszona jest ponownie wystąpić do Min. Komunikacji z odpowiedniemi wnioskami, co zostało omówione na ostatniem posiedzeniu Komitetu Wykonawczego. Dla szybszego i łatwiejszego załatwienia sprawy braku wagonów koniecznem jest, aby zainteresowane firmy drzewne w jaknajkrótszym czasie dostarczyły Radzie Nacz. jaknajwięcej faktów konkretnych.

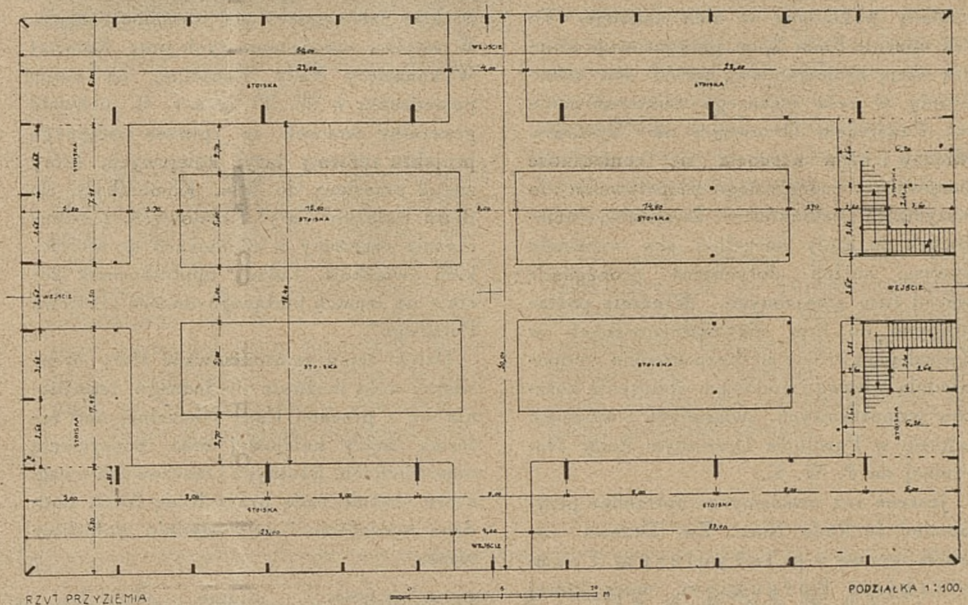
Rokowania hand. z Niemcami.

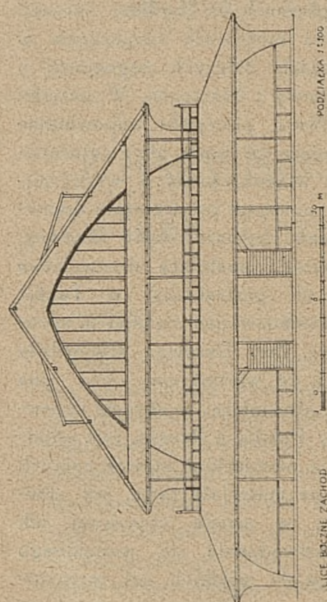
Wobec odprężenia się ogólnej sytuacji powstała realna możliwość rozpoczęcia w najbliższym czasie dalszych negocjacyj o Traktat Handlowy z Niemcami. W związku z tem Rada Nacz. poczyniła odpowiednie kroki, zmierzające ku temu, aby, wyjaśniwszy w sposób wszechstronny i wyczerpujący wpływ i znaczenie prowizorjom drzewnego z Niemcami na nasz obrót drzewny, można było ustalić postulaty drzewnictwa w stosunku do pertraktacyj o Taktat Handlowy. Zastanawiając się nad tą sprawą, Rada Nacz. Zw. Drzewn. stwierdziła między innemi, że warunkiem „sine qua non" dobrych stosunków, w obrocie drzewnym pomiędzy Polską a Rzeszą, jest odpowiednia rewizja niemieckich stawek celnych importowych na materjały tarte, jak również na dykty, w sensie stosownej ich zniżki i doprowadzenia do normalnego ustosnnkowania do polskich ceł wywozowych na surowiec. Sprawy te wciąż są omawiane w łonie Rady Nacz.

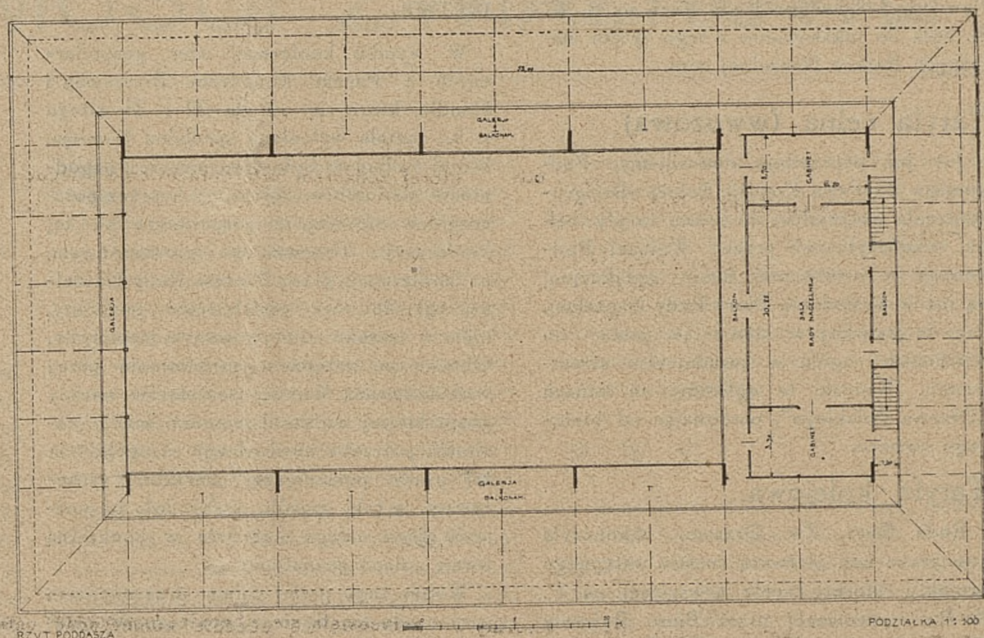
PAWILON PRZEMYSŁU DRZEWNEGO NA POWSZECHNEJ WYSTAWIE KRAJOWEJ 1929 R. W POZNANIU, WEDŁUG PROJEKTU ARCHIT. ANTONIEGO SKACZKOWSKIEGO.











Pożary

Prasa codzienna podaje ostatnio wiadomości o całym szeregu pożarów leśnych, które pochłonęły większe ilości drzewostanu.

Na Śląsku, w lasach ks. Pszczyńskiego przy Murckach spłonęło 5 morgów lasu sosnowego i świerkowego, w pow. Lublinieckim spłonęło półtora hektara lasu pomiędzy Nowemi Herbami a Kulejami, w lesie Rusinowskim pożar strawił 3 hektary drzewostanu, w lesie koło Dąbrowy, pow. Lubliniecki, pożar strawił 25 morgów.

W dniu 18 wybuchł wielki pożar w tartakach firmy Czajku w Międzychodzie w Wielkopolsce. Ogień zniszczył całkowicie jeden tartak, powodując straty w wysokości około pół miljona złotych. Dalszemu rozszerzeniu się płomieni zapobiegła zbiorowa akcja ratunkowa straży ogniowych z całego prawie powiatu.

NAJTAŃSZA I NAJSKUTECZNIEJSZA REKLAMA PRASOWA!

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY POSZUKIWANE

CENY OGŁOSZEŃ

TARYFA KRAJOWA

OKŁADKA I-sza str., dolny pas 30×200 mm — zł. 220.—, II-ga i III-cia str., 1/1 str. — zł. 420.—, ½ str. zł. — 250.—, ¼ str. zł. — 150.—, IV-ta str. 1/1 str. zł. 400.—, ½ str. zł. 220.—, ¼ str. zł. 120.—. Ogłoszenia wewnątrz numeru: za 1 milimetr jednoszpaltowy przed tekstem — gr, 80, w tekście — gr. 90, za tekstem — gr. 75, drobne — gr. 15 za słowo. Od cen powyższych żadnych rabatów się nie udziela. Za terminowy druk administracja nie odpowiada. Strona = 3 szpaltowa.

TARYFA ZAGRANICZNA, CENY W DOLARACH

OKŁADKA: I-sza str. dolny pas 30×200 mm 30.—, II-ga i III-cia str., 1/1 str. 45.—, ½ str. 30.—, ¼ str. 20.—, IV-ta str. 1/1 str. 40,— ½ str. 25.— ¼ str. 15.—. Ogłoszenia wewnątrz numeru: 1 milimetr jednoszpaltowy: przed tekstem 0.15, w tekście 0,20, za tekstem 0.15 drobne — 0.05 za słowo.

Wydawca: Spółka Wydawnicza Drzewna S-ka z ogr. odp. Redaktor naczelny i odpowiedzialny: Adam Łada-Bieńkowski.

Zakł. Graf. „ARBOR“, Warszawa, Solec 50, tel. 221-92